http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

ЦИРКУЛАРЫ ЕПАРХІИ МУКАЧЕВСКОЙ

MUNKÁCSEGYHÁZMEGYEI KÖRLEVELEK

I/1944.

Ч. 112|944.

ВПРЕП. ДУХОВЕНСТВУ И ВОЗЛЮБЛЕННЫМЪ ВЪ ХРИСТѢ ВѢРНИКАМЪ БОГОСПАСАЕМОЕ ЕПАРХІЕ МУКАЧЕВСКОЕ.*

Въ моемъ циркулари, выданномъ изъ нагоды всерадостнѣйшого Праздника Рождества Христа, якъ капитуларный викарій епархіѣ мукачевскоѣ, выразивъ я ту мою надѣю, что Богъ Духъ Святый чимъ скорше прекратитъ смутное сиротство нашоѣ епархіѣ и удостоитъ насъ Своеѣ благодати и утѣшенія.

Ледвы дойшло мое рождественное слово къ Впреп. Духовенству и милымъ вѣрникамъ, коли — по уплывѣ сѣмохъ мѣсяцьовъ — въ часѣ возсіянія вифлеемскоѣ звѣзды божого милосердія предъ душевными нашими очима, путемъ будапештянскоѣ апостольскоѣ нунціатуры съ великою радостію приняли мы вѣсть того высокого розпоряженія **Святѣйшого Отця XII. Пія Папы,** котрымъ Его Ексцелленцію Преосвященного Киръ Дра **НИКОЛАЯ ДУДА-А**, молодого и за царство Бога на всю жертву готового, ученого архипастыря сусѣдноѣ и братскоѣ намъ гр. кат. епархіѣ гайдудорожскоѣ благоизволивъ поставити на чоло нашоѣ епархіѣ мукачевкоѣ якъ **апостольского администратора.**

Въ сихъ грозныхъ часахъ приймѣть всѣ съ особенною вдячностію и подякою къ Божому Провидѣнію се розпоряженіе Святѣйшого Престола, выданное изъ особенноѣ къ намъ любви, бо Божое Провидѣніе боголюбивого **Епископа нашого Николая**, котрый управленіе нашоѣ епархіѣ нынѣшного дня по предписанію каноничного права перебере и имя кого въ святыхъ Литургіяхъ и иншихъ отправахъ одъ теперь священники на одповѣдныхъ мѣстахъ споминати довжнѣ, — избрало дѣйствомъ Духа Святого для апостольскоѣ роботы изъ нашого стародавного и славного Чина Святого Василія Великого.

*** Сей циркуляръ найблизшого праздника або недѣли треба въ церкви передъ проповѣдею вѣрникамъ прочитати. Въ проповѣди треба отповѣднымъ способомъ говорити о достоинствѣ архипастырского званія. На конци св. Литургіѣ треба заспѣвати многолѣтствіе новому Архіерею.**

112|1944 sz.

A MUNKÁCSI EGYHÁZMEGYE NTDŐ LELKÉSZKEDŐ PAPSÁGÁNAK ÉS KRISZTUSBAN KEDVES HIVEINEK. *

Az Ur Jézus születésének kedves ünnepe alkalmából kiadott körlevelemben, mint a munkácsi egyházmegye káptalani helynöke, azon reményemnek adtam kifejezést, hogy a Szentlélek Uristen mielőbb megszünteti egyházmegyénk szomorú árvaságát s méltókká tesz minket az Ő szent kegyelmére és vigasztalására.

Alig érkezett meg karácsonyi szózatom a Ntdő lelkész-testvérekhez és kedves hivekhez, amikor hét hónap eltelte után, akkor, amidőn a végtelen isteni irgalom bethlehemi csillagának fénye már felcsillant lelki szemeink láthatárán, a budapesti apostoli nunciatura utján boldog örömmel vettük hirét **Szentséges Atyánk XII. Pius Pápa** azon kegyes intézkedésének, mellyel **Dr. Dudás Miklós** püspök ur Őnagyméltóságát, a szomszéd és testvér hajdudorogi gör. kat. egyházmegye fiatal és Isten országának ügyéért minden áldozatra kész, tudós főpásztorát apostoli administrátori minőségben a munkácsi egyházmegye élére állitani méltóztatott.

Ezekben a vészterhes időkben a bölcs Isteni Gondviselés iránti annál nagyobb hálával és köszönettel vegyétek mindnyájan az Apostoli Szentszék ezen irántunk érzett különös szeretetéből fakadó intézkedését, mivel **Miklós Püspökünket,** aki egyházmegyénk kormányzását mai napon a kánoni előírások szerint átveszi s akinek nevét a szent Misékben és többi egyházi szertartásainkban mostantól kezdve lelkészeinknek a megfelelő helyeken emliteniök kell, a mi ősi és dicső Szent Bazil Rendünkből választotta ki a Szentlélek Uristen apostolkodása.

Ennek a tiszteletre méltó Rendnek egyszerű, de kiválóan tehetséges és buzgó tagjaként a lel-

* Jelen körlevél a legközelebbi vasár- vagy ünnepnapon a szentbeszéd előtt felolvasandó a hiveknek. A szentbeszédben a főpásztori hivatás fensége méltatandó. Mise végén éltetni kell az új főpásztort.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

Новый Архипастырь, якъ скромный, но дуже талантливый и ревный членъ сего Чина, держачи священникамъ и интеллигенціѣ духовнѣ упражненія, при святыхъ народныхъ Миссіяхъ и иншихъ случаяхъ голосячи слово Божое нашимъ вѣрникамъ, сповѣдаючи и утѣшаючи въ душевныхъ бѣдахъ, перейшовъ передъ роками майже всю нашу Епархію, что больше: якъ миссіонарь, держачи святѣ народнѣ Миссіѣ добывъ собѣ любовь и искренну одданность и нашихъ братовъ американскихъ русиновъ въ Соединенныхъ Штатахъ Сѣверноѣ Америки.

Сякъ онъ совсѣмъ дома у насъ и не лише теперь ставъ нашимъ, але бывъ нашимъ одъ початку новый нашъ архипастырь и отецъ Епископъ, отъ часу своего покликаня межи избраннѣ роботники винограду Христа.

Приймѣмъ таже его съ тою искренною сердечною любовію, съ котрою **Преосвященного Киръ Николая** намъ, якъ найдорожшій даръ вифлеемскій Исусикъ принесъ и съ котрою онъ приходитъ къ намъ, чтобы въ найтяжшомъ часѣ нашоѣ исторіѣ стався правдивымъ нашимъ отцемъ, заступникомъ и ходатайцемъ предъ Богомъ и людьми!

Особливое благословеніе Всемогущого Бога испрошаю на Впреп. Духовенство и милыхъ нашихъ вѣрниковъ и на дале вручая себе въ горячѣ ихъ молитвы и споминанія, съ братскою любовію остаю

въ Унгварѣ, для 24. декабря 1943. (6. января 1944).

АЛЕКСАНДЕРЪ ИЛНИЦКІЙ в. р.
капитуларный викарій.

115|1944. sz. Egyházmegyei körlevelek árának felemelése. Цѣна епарх. Циркуляровъ.

Miután az 1940. évi I. sz. körlevélben 1563/40 sz. a. megállapitott egyházmegyei körlevelek kiadatási költségeire megállapitott járulékok az általános drágulás következtében nem fedezik a körlevelek nyomtatási költségeit, 1944. január hó 1-től e cimen az anyaegyházak leányegyházaikkal 10.— P a lelkészek és segédlelkészek pedig 5.— P kötelesek évente fizetni.

A nyugdijas lelkészek és hittanárok, hitoktatók szintén évi 5.— P tartoznak fizetni e cimen.

Egyidejüleg felkérem mindazokat, akik még a multból fennálló tartozásukat nem rendezték, úgy hogy ezt mielőbb fizessék ki a Munkácsegyházmegyei Alapkezelőségnél.

116|1944 szám. Nyugdij emelés. Поднятіе пенсіи.

A m. kir. vallás- és közokt. Minisztérium 1943. évi december hó 20-án kelt 26.223/43. I. ü. o. sz. rendelkezésével a munkácsegyházmegyei állami nyugdijban részesülő papok, papözvegyek- és árvák nyugellátását 1944. évi január 1-vel 10%-al felemelte.

A felemelt nyugdijat és a f. é. január havi különbözetet a nyugdijasok f. é. február havi járandóságukkal fogják megkapni.

Ужгородъ—Ungvár, 6. I. 1944.

Понеже изъ многихъ мѣстъ просять еще Миссійнѣ Календарѣ на р. 1944, а Епарх. Правительство уже розослало всѣ примѣрники, прошу тыхъ Впреп. ОО. Духовниковъ, котрѣ засланнѣ примѣрники не могли розпродати между своими вѣрниками, чтобы оставшіеся примѣрники спѣшно возвратили Епарх. Правительству.

Одночасно прошу Впреп. ОО. Духовниковъ, чтобы цѣну розпроданныхъ примѣрниковъ чимъ скорше заслали Епарх. Фунд. Кассѣ.

На воздержаніе нашихъ богослововъ студіуючихъ за границами подаровали 1) о. Романъ Антоній адсторъ въ Брустуьѣ Р 60·—, 2) о. Петрашко Андрей п. намѣстникъ-парохъ въ Цейковѣ Р 10·— и 3) о. Тербанъ Михаилъ адсторъ въ Имстичовѣ Р 10·— Дарователямъ Епарх. Правительство и симъ путемъ выражае благодареніе.

Впреп. о. **Иванъ Станканинецъ**, пенс. священникъ Епархіѣ мукачевскоѣ по большелѣтной болѣзни дня 8-го января 1944. въ Бозѣ упокоився.

За усопшого нашого алтарного брата одкончѣмъ по одной заупокойной литургіѣ.

В. Е. П.

о. Александеръ Ильницкій.
викарій капитуларный.

Nyomatott a Szent Bazil Rend könyvnyomdájában Ungvárott.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

ЦИРКУЛАРЫ ЕПАРХІИ МУКАЧЕВСКОЙ

MUNKÁCSEGYHÁZMEGYEI KÖRLEVELEK

II /1944.

ВЫСОКОПРЕПОД. АЛТАРНѢ БРАТЯ!

Провидѣніе добротливого Бога черезъ земного намѣстника Христа такъ розпорядило, чтобы управленіе стародавной Епархіи Мукачевской, котра смертію возлюбленного епископа Александра упорознилася, было ввѣренно посвященному епископу, наслѣднику апостольскому. Нашъ Святѣйшій Отець сію важну и отвѣчательну роботу ввѣрилъ менѣ, коли наймилостивійше въ апостольского администратора сей епархіи мене назначити благоизволилъ.

Знаю я то, что въ тяжкихъ, полныхъ журами часахъ перебираю я сію славной минулости Епархію и при тяжкихъ условіяхъ стаю я на чоло сего богобойного стада Христового. — Мое архипастырское сердце майже дрожить отъ сознанія той неизмѣримой отвѣчательности, котру чую въ напоминаніи святого Апостола Павла: „Внимайте оубо себѣ и всемꙋ стадꙋ, въ немже васъ Дꙋхъ свѧтый постави епіскопы, пасти Церковь Господа и Бога, юже стѧжа кровію своею“. (Дѣян. XX. 28). Всетаки съ смиренною покорностію склонилъ я свою голову, бо въ распоряженіи Святѣйшого Отца я спозналъ волю найвысшого Пастыря, Господа Нашего Іисуса Христа, „имже пріѧхомъ благодать и апостольство въ послꙋшаніе вѣры во всѣхъ ꙗзыцѣхъ ѡ имени Єго, въ нихже есте и вы звани Іисꙋсꙋ Христꙋ“. (Рим. I. 5—6).

Изъ Его воли прихожу таже и прото маю найполнѣйшое довѣріе въ силѣ Его Святой благодати, памятаючи слова Писанія: „Ємотрите — сыны мои — родъ человѣческій и внемлите, ꙗко никтоже постыдисѧ иже оупова на Господа“. (Іис. сынъ Сираха, Екклес. II. 11). Но за Богомъ довѣряю я и въ искренномъ содѣйствіи духовенства стародавной Епархіи Мукачевской, происходящомъ изъ апостольской ревности, бо всѣ мы глубоко врыли въ нашѣ сердця слова Апостола: „Точію достойнѣ благовѣствованію Христовꙋ жительствꙋйте... единодꙋшнѣ сподвизающесѧ по вѣрѣ благовѣствованіѧ“. (Фил. I. 27).

Изъ своей части я съ искренною любовію обращаюся къ моимъ Богомъ дарованнымъ соработникамъ и по словамъ святого Апостола Павла хочу быти всѣмъ вся, чтобы мы могли

NAGYONTDŐ. OLTÁRTESTVÉREK!

A jó Isten gondviselése Krisztus földi helytartója által ugy rendelte, hogy a megboldogult, szeretett Sándor püspök elhunytával megüresedett ősi munkácsi egyházmegye kormányzása fölszentelt püspökre, apostolutódra bizassék. Szentséges Atyánk ezt a fontos és felelősségteljes feladatot reám bizta, amikor ennek az egyházmegyének apostoli adminisztrátorává legkegyesebben kinevezett.

Tudatában vagyok annak, hogy nehéz, gondterhes időkben veszem át a dicsőmultú egyházmegyét és sulyos körülmények között állok a sok megpróbáltatáson átment, istenfélő lelki nyáj élére. Főpásztori szívemet szinte megremegteti annak a mérheteten felelősségnek tudata, amely Szent Pál apostol intelméből csendül ki: **„Vigyázzatok magatokra és az egész nyájra, melyen titeket a Szentlélek püspökké tett az Isten anyaszentegyházának kormányzására, melyet maga vérével szerzett.“** (Ap. Csel. XX. 28.) Mégis alázatos engedelmességel hajtottam meg fejemet, mert Szentséges Atyánk intézkedésében a legfőbb pásztor, a mi Urunk Jézus Krisztus akaratát ismertem fel, **„kitől a malasztot és apostolságot vettük, hogy a hitnek minden nemzet meghódoljon az ő nevéért, melyek között ti is Jézus Krisztus hivatottjai vagytok.“** (Róm. I. 5—6.)

Az Ő akaratából jövök tehát s azért a legteljesebb bizalommal vagyok az Ő szent kegyelmének erejében emlékezve az Irás szavaira: **Nézzétek — fiaim — az emberi nemet és tudjátok meg, hogy senki sem szégyenült meg, aki az Urban bizott.“** (Jézus Sirach fia, Ecclesiasticus II. 11.) De Isten után bizom az ősi egyházmegye papságának apostoli buzgóságából fakadó őszinte együttműködésében is, hiszen mindnyájan szívünkbe véstük az Apostol szavait: **„Csak Krisztus evangéliumához illően járjatok.... együtt munkálkodván az evangélium hitéért.“** (Filippiekhez I. 27.)

A magam részéről főpásztori szívem őszinte szeretetével fordulok Istentől adott munkatársaim felé és szent Pál apostol szavai szerint mindenkinek mindene óhajtok lenni, hogy mindenkit meg-

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

всѣхъ пріобрѣсти Христу. Якъ Вашъ Архипастырь и сработникъ въ винограде Христа лише то прошу и чекаю, чтобы единокаждый изъ Васъ съ правдивымъ сознаніемъ званія и апостольскою ревностію исполнялъ ту святу повинность, котру ему Господь чрезъ избраніе повѣрилъ.

Будьте мудрыми учителями богобойного нашого народа, котрѣ не лише изъ посвященныхъ высотъ казательницы голосять вѣчнѣ правды Божого откровенія, але и въ малыхъ и великихъ вопросахъ каждоденной жизни въ дусѣ Евангелія Христа дають наставленіе стаду и направляютъ ихъ къ исполненію повинностей къ Богу и людямъ. Священникъ долженъ носити передъ своимъ народомъ свѣтло Евангелія въ церкви и поза нею, чтобы стадо не бѣгло за обманливою блимавкою и сякъ не найшло собѣ земну шкоду, або вѣчну погибель.

Будьте правдивыми священниками народа нашого, котрѣ не лише при престолѣ Господа приносять жертвы за народъ, але властнымъ себепожертвованіемъ на то учать его, чтобы съ отданностію бралъ на себе и съ терпеливостію носилъ Богомъ ему даннѣ кресты и если Господь такъ желае, зналъ принести и жертвы за вѣру свою, Церковь и за ту человѣческу общественность, въ котрой изъ воли Божой жіеме.

Будьте наконець добрыми пастырями нашого народа, котрѣ знають своихъ, ихъ потребы и бѣды и стараются ходатайствомъ у Бога и людей удовлетворити имъ, бѣды ихъ лѣчити. Послѣдуючи примѣру Христа, доброго Пастыря ходѣтъ передъ стадомъ своимъ, указуючи добрый примѣръ, ведучи ихъ на дорозѣ справедливости и преуспѣванія. Обороняйте и спасайте ихъ отъ небезпекъ, котрѣ огрожаютъ вѣчное блаженство и сеземное добро вѣрниковъ.

Святое и превосходное то званіе, на котрое Господь Іисусъ избралъ своихъ священниковъ и особенно въ нашихъ часахъ потребуется, чтобы въ сознаніи сего съ правдивою вѣрностію, апостольскою ревностію и мученническимъ себепожертвованіемъ стояли они на чолѣ имъ ввѣренного стада, памятнѣ слова святого Апостола Павла: „Молю оубо васъ азъ юзникъ о Господѣ, достойно ходити званїѧ, въ неже звани бысте, со всѧкимъ смиренномудрїемъ и кротостїю, съ долготерпѣнїемъ, терпѧще друг друга любовїю, тщащесѧ блюсти единенїе духа въ союзѣ мира“. (Ефез. IV. 1—3).

Унгваръ—Ужгородъ, въ праздникъ Трехъ Святителей г. 1944.

Съ удѣленіемъ архіерейскаго моего благословенія есмь благосклоннѣйшій отецъ Вашъ въ Господѣ:

† Николай в. р.
епископъ,
апостольскій администраторъ.

nyerhessünk Krisztusnak. Mint főpásztoruk és az Ur szőllőjében munkatársuk csak azt kérem és várom el, hogy mindenki igazi hivatástudattal és apostoli buzgósággal teljesítse azt a szent kötelességet, melyet az Ur a kiválasztás által reá bizott.

Legyetek istenfélő népünknek bölcs tanítói, akik nemcsak a szószék megszentelt magasságából hirdetik az isteni kinyilatkoztatás örök igazságait, hanem a mindennapi élet kicsiny és nagy kérdéseiben is Krisztus evangéliuma szellemében nyujtanak eligazitást a nyájnak és irányítják őt Isten és az emberek iránti kötelességei teljesítésére. A papnak kell az evangélium világosságát népe előtt hordoznia a templomban és azon kivül is, nehogy a nyáj csalóka lidércfények után indulva földi romlásba, vagy örök kárhozatba rohanjon.

Legyenek népünknek igazi papjai, akik nemcsak az Ur oltáránál mutatnak be áldozatokat a népért, hanem saját önfeláldozó életükkel arra nevelik a népet, hogy megadással vállalja, türelemmel viselje az Istentől reá mért kereszteket és ha az Ur ugy óhajtja, áldozatot is tudjon hozni hitéért, Egyházáért és azért az emberi közösségért, melyben Isten akaratából élünk.

Legyenek végül népünknek jó pásztorai, akik ismerik öveiket, azok szükségeit és bajait és igyekeznek Isten és emberek előtti közbenjárásukkal őket kielégiteni, bajaikat orvosolni. Krisztus a jó pásztor példáját követve járjanak nyájuk előtt jó példával, vezessék őket az igazság és boldogulás utján. Óvják és védjék meg őket az örök életüket és földi boldogulásukat fenyegető veszélytől.

Szent és magasztos hivatás az, amelyre az Ur Jézus kiválasztotta papjait és különösen napjainkban van arra nagy szükség, hogy ennek tudatában igaz hűséggel, apostoli buzgósággal és vértanui önfeláldozással álljanak a rájuk bizott hivek élén, megszívlelve Szt. Pál apostol szavait: **Kérlek azért titeket, én fogoly az Urban, hogy a hivatáshoz, melyre hivatva vagytok, méltólag járjatok, minden alázatossággal és szelidséggel, béketüréssel, elszenvedvén egymást szeretettel, igyekezvén fönntartani a lélek egységét a béke kötelékével.“** (Efez. IV. 1—3.)

Ungvár, 1944. három püspök napján.

Főpásztori áldásom adása mellett vagyok igen szíves atyjuk az Urban:

† Miklós s. k.
püspök,
apostoli kormányzó.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

Возлюбленнѣ въ Христѣ вѣрники мои!*

„Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего Іисуса Христа". (Рим. I. 7.) Сими прекрасными словами святого Апостола Павла витаю Васъ, коли вступаючи въ наслѣдство въ Бозѣ упокоившогося доброго вашого отца, возлюбленнного Епископа Александра першій разъ обращаюся къ Вамъ, якъ Архипастырь къ осиротѣлому стаду.

Безконечна доброта Божого Провидѣнія и любви полна старательность Святой Матери Церкви указалася къ Вамъ тогда, коли Святѣйшій Отецъ Папа Римскій ани въ нынѣшныхъ тяжкихъ часахъ не хотѣлъ васъ долго оставити сиротами, но глядалъ вамъ высвященного архипастыря, апостольского наслѣдника, чтобы люблящимъ сердцемъ доброго отца и полностію епископской власти велъ васъ въ сопротивностяхъ часовъ къ спасенію, къ вѣчному блаженству. Воля добротливого Бога черезъ распоряженіе Церкви мене, архипастыря братской Епархіи гайдудорожской поставила на чело вашой стародавной Епархіи, якъ апостольского администратора. Я глубоко отчуваю, что значить менѣ перебрати наслѣдство искренно любленного вашого упокоившогося архипастыря. Знаю я добре, чимъ былъ онъ для Васъ. Не лише епископомъ и архипастыремъ, але братомъ, люблящимъ отцемъ, кого каждою думкою Вы были, кого сердце до послѣдной хвилѣ за Васъ било и Васъ любило. Всетаки склонився я передъ святою волею Господа, повторяючи слова Товита: „Нынѣ, якоже угодно предъ тобою, сотвори со мною". (Тов. III. 6.) и взялъ я на себе мнѣ ввѣренну велику повинность, бо довѣряю изъ помощи Бога, что и отцевска любовь моего сердца найде дорогу къ Вашому сердцю, и Ваша вѣрующа душа учуе то, что якъ наслѣдникъ апостоловъ прихожу къ сему милому стаду Христа быти добрымъ пастыремъ. Вѣрую тому, что мы спознаемеся, подаеме собѣ руки и нашѣ сердця злучатся въ правдивой любви къ Богу, Церкви и оденъ-другого.

Тадь я не прихожу изъ чужины къ Вамъ. И я уроженецъ сей Епархіи. Моя колыска колыбалася на мѣстѣ, котрое и Вамъ такъ милое и дорогое, въ Маріяповчи, коли оно еще належало къ сей Епархіи мукачевской. Я передъ чудотворнымъ образомъ прослезившой повчанской Божой Матери воспитался и тамъ спознаѣ я глубоку вѣру и дѣтинску любовь къ Пречистой Дѣвѣ Маріи народа подкарпатского, котра

* Сіе посланіе треба найблизшой недѣлѣ вѣрникамъ изъ казательницы прочитати.

Krisztusban szeretett hiveim!*

„Kegyelem nektek és békesség Istentől a mi Atyánktól és az Ur Jézus Krisztustól" (Róm. I. 7.) Szent Pál apostolnak ezekkel a fönséges szavaival köszöntelek titeket, amikor Istenben boldogult jó atyátok, a szeretett Sándor püspök örökébe lépve először fordulok hozzátok, mint főpásztor az elárvult nyájhoz.

A gondviselő Isten végtelen jósága és az Anyaszentegyház szerető gondoskodása nyilvánult meg irányotokban akkor, amikor a Szentséges Atya, a római pápa még a mai nehéz időkben sem akart titeket sokáig árvaságban hagyni, hanem fölkent főpásztort, apostolutódot keresett számotokra, hogy a jó atya szerető szívével és a püspöki hatalom teljével vezessen titeket az idők viszontagságai között a boldogulás, az örök üdvösség felé. A jó Isten akarata az Egyház intézkedése által engem, a testvér egyházmegye főpásztorát állitott ősi egyházmegyétek élére, mint apostoli kormányzót. Mélyen átérzem, hogy mit jelent nekem őszintén szeretett megboldogult főpásztorotok örökségét elfoglalnom. Tudom én, hogy mi volt ő nektek. Nemcsak püspökötok és főpásztorotok, hanem testvéretek, szerető atyátok, akinek minden gondolata ti voltatok, akinek szíve utolsó dobbansig csak értetek vert és titeket szeretett. Mégis meghajoltam az Ur szent akarata elett Tóbiás szavait ismételve: **„Most tehát Uram akaratod szerint cselekedjél velem"** (Tób. III. 6.) és vállaltam a reámbizott nagy kötelességet, mert bizom Isten segítségében, hogy az én szívem atyai szeretete is megtalálja az utat a ti szívetekhez, a ti hivő lelketek is megérzi azt, hogy mint apostolutód jó pásztornak jövök Krisztusnak ehhez a kedves nyájához. Bizom abban, hogy megismerjük egymást, megtaláljuk egymás kezét és szivünk összeforr az Isten, az Egyház és egymás igaz szeretetében.

Hiszen nem idegenből jövök én hozzátok. Én is az egyházmegye szülötte vagyok. Bölcsőm a nektek is oly drága és szent helyen, Máriapócson ringott, amikor az még ehhez az ősi munkácsi egyházmegyéhez tartozott. A könnyező pócsi Szűzanya csodatevő kegyképe előtt nőttem fel és ott ismertem meg Kárpátalja népének mélységes hitét és Mária iránti gyermeki szeretetét, amely most is oly elevenen él lelkében, hogy az idők minden viharán tul ma is úgy érzi, hogy ő is Máriapócshoz tartozik, Máriapócson ő is otthon van.

De születésem helyén tul, még a vérséginél is szentebb kötelékek fűznek hozzátok — Krisztus-

*Ezen körlevél a legközelebbi vasár- vagy ünnepnapon a hiveknek a szószékről felolvasandó.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

и нынѣ еще такъ жива въ его души, что и въ буряхъ часовъ такъ чувствуе, что онъ належить къ Маріяповчи, что въ Маріяповчи онъ дома есть.

Але окремъ мѣста рожденія привязуе мене къ Вамъ еще и отъ сродства святѣйша связь — возлюбленнѣ въ Христѣ вѣрники мои! Посвященнѣ чувства души и сердця. Першѣ плоды моего священнического життя тутъ между Вами принесъ я Богу, теплоту и любовь моего молодого священнического сердця въ безчисленныхъ церквахъ Подкарпатя розсѣвалъ я къ вамъ, милому руському народу. Я проповѣдалъ не лише къ стотысячамъ паломниковъ въ нашихъ монастырскихъ церквахъ майже каждого року, але заченше отъ 1929-го года роками голосилъ я руському и мадярскому народу подъ Карпатами вѣчнѣ правды Бога въ великихъ и малыхъ церквахъ Ужа и Берега, Угочи и Мараморыша. За довгѣ роки ходилъ я между Вами, якъ отецъ миссіонаръ, держалъ я духовнѣ упражненія Вашей школьной молодежи обохъ половъ. Что больше и съ Вашимъ духовенствомъ въедно нащивлялъ я школу Христового апостольства на мною веденныхъ духовныхъ реколлекціяхъ. Не есмь таже чужимъ между Вами, бо майже отъ першой минуты моего священства принадлежалъ я къ Вамъ, оралъ на земли Вашой души, въ сію сѣялъ я вѣчное сѣмя ученія Господня и горячою теплотою молодого моего священнического сердца обгрѣвалъ сей мой першій засѣвъ. Когда теперь, якъ архипастырь, прихожу къ Вамъ, иду я слѣдами старыхъ моихъ апостольскихъ дорогъ и такъ чую, что пришелъ я къ своимъ.

Господь Іисусъ слалъ мене черезъ своего сеземного Намѣстника и про Него пришелъ я сюда, — чтобы быти Вамъ люблящимъ отцемъ, архипастыремъ и заступникомъ. Айно — не отчимомъ, але правдивымъ отцемъ Вашимъ хочу быти, котрый все свѣтло своей души и всю теплоту своего сердця желае передати Вамъ. Хотяй я крехкимъ чоловѣкомъ, однакъ желаю быти маякомъ при подножіи Карпатъ, чтобы я могъ неустанно розсѣвати между Вами свѣтло Божого откровенія и Евангелія, чтобы я въ душевной и духовной темнотѣ человѣческихъ пристрастей освѣтилъ дорогу спасенія и выхода изъ бѣдъ. Хочу ходити между Вами подобно огненному стовпови, чтобы между тяжкостями и опасностями нынѣшныхъ часовъ завести Васъ въ обѣщанну землю, по земной жизни пережитой въ братской любви и мирѣ, въ обѣщанное царство счастливого вѣчного житя.

Окремъ свѣтла моей душѣ приношу я Вамъ и теплоту моего сердця. Я добре спознаю ту бѣдность, котра наполняе вашѣ малѣ хижины, знаю, что неразъ тяжкѣ журы, страш-

ban kedves jó hiveim! A lélek és szív megszentelt érzelmei. Papi életem zsengéit itt köztetek áldoztam fel Istennek és fiatal papi szívem hevét és szeretetét Kárpátalja számtalan templomaiban sugároztam felétek, a kedves ruszin nép felé. Nem csak a monostori templomok zarándokainak százezreihez prédikáltam itt szinte minden évben, hanem 1929 től kezdve éveken át hirdettem Kárpátalja ruszin és magyar népének Isten örök igéit Ung és Bereg, Ugocsa és Máramaros nagy és kis templomaiban egyaránt. Évekig jártam köztetek mint missziós atya, tartottam lelkigyakorlatokat fiú- és leányifjúságtoknak. Sőt papjaitokkal is együtt jártuk a Krisztusi apostolság iskoláját az általam vezetett lelkigyakorlatokon. Nem vagyok tehát idegen köztetek, papságom szinte első percétől hozzátok tartoztam, a ti lelketek földjét szántottam, abba vetettem az Úr igéinek örök magvait és ifjú papi szívem szeretetével melengettem ezt az első vetésemet. Amikor most, mint főpásztor, hozzátok jövök, régi apostoli útaim nyomdokain járok és úgy érzem, hogy sajátjaimhoz jöttem.

A Úr Jézus küldött földi helytartója által és ő érette jöttem ide, — hogy szerető atyátok, főpásztorotok és közbenjárótok legyek. Igeo — nem mostohátok, hanem atyátok akarok lenni, aki lelke egész világosságát és szíve egész melegét felétek óhajtja sugározni. Gyarló emberi mivoltom dacára is világítótorony szeretnék lenni a Kárpátok tövében, hogy szakadatlanul szórjam köztetek az isteni kinyilatkoztatás, az evangélium fényességét és az emberi szenvedélyek lelki és szellemi sötétségében megvilágitsam a kibontakozás, a boldogulás útját. Lángoló tüzoszlopként akarok köztetek járni, hogy a mostani idők nehézségei és veszedelmei között elvezesselek titeteket az igéret földjére, a kiegyensúlyozott, testvéri egységben nyugalmat és békét adó földi élet után, a boldog örök élet igéretföldjére.

Lelkem fénye mellett hozom közétek szívem melegét is. Jól ismerem azt a szegénységet, amely kicsiny házaitokat betölti, tudom, hogy nem egyszer nehéz gondok, súlyos aggodalmak szorítják össze fáradt szíveiteket. Ezért akarom, hogy az én gyarló, de atyai szeretettel telített szívem ott dobogjon minden szenvedő családban. Ami nektek fáj, nekem is fog fájni, a ti bánatotok s aggódástok az én szívemet is megremegteti. Amit pedig a szerető atyai kéz megtehet, Isten segitgével mindent meg fogok tenni hogy enyhitsem

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

ный трепетъ стискае вашѣ утрудженнѣ сердця. Зато хочу я, чтобы мое крехкое, але зато отеческое сердце тамъ било въ каждой страдаючой родинѣ. Что Вамъ болитъ, то и менѣ буде болѣти. Вашъ смутокъ и жура и мое сердце стисне. Что отцевскѣ руки можуть зробити, съ помощію Бога все зроблю, чтобы уменьшити Вашѣ страданія, улекшити журбы и успокоити тревожнѣ сердця Вашѣ.

Коли мене посвятили въ Епископы, я за свое гасло выбралъ слѣдующѣ слова Евангелія: „Оуготовати Господеви люди совершенны" (Лк. I. 17). И тутъ се буде цѣлею моей молитвы, роботы и каждого розпоряженія, чтобы изъ вѣрниковъ сей Епархіи съ помощію Бога и при содѣйствіи Впреп. Духовенства приготовити Господу люди совершенны. Совершенныхъ людей передъ Богомъ, котрѣ всегда вѣрно прилѣпляются къ своей святой вѣрѣ, къ нашому стародавному, восточному обряду, намъ святыми отцами отказанному и котрѣ всегда ходять по пути заповѣдей Божихъ и Евангелія Христа. Но хочеме сдѣлати нашъ народъ совершеннымъ и изъ огляду человѣческого, чтобы въ спокою и мирѣ могъ жити человѣкудостойнымъ животомъ, малъ каждоденный хлѣбъ и могъ исполняти свои повинности къ народу, отечеству и согражданамъ. И на сей линіи хочу быти Вашимъ ходатайцемъ, хочу посередничати въ Вашихъ справедливыхъ желаніяхъ и потребахъ между Вами, Богомъ и людьми, але анѣ Вы незабудьте — дорогѣ вѣрники — что Господь Іисусъ сказалъ: „воздадите оубо кесареви кесареви: и Божїа Богови" (Мѳ. XXII. 21). Се значить таже, что воля Божа есть, чтобы единокаждый исполнялъ вѣрно повинности къ творчому маестату и откупительной добротѣ Его, але при томъ най буде отданнымъ гражданиномъ и своего земного отечества, котрое ему даетъ приютъ и оборону, роботу и хлѣбъ.

Сякъ хочу я быти Вашимъ Архипастыремъ, отцемъ и ходатайцемъ передъ Богомъ и людьми и то съ тымъ большою вдячностію и любовію, бо я воистинну счастливый, что добротливый Богъ сякое стадо ввѣрилъ моему старательству. Бо я добре знаю Вашу вѣру и то, что сколько боролися и страдали вы въ минулости за единоспасительну святу вѣру. Знаю я и ту отданну вѣрность, съ котрою прилѣпляетеся къ единой, истинной Церкви Христа. Якъ Вашъ Архипастырь и отець на то прошу Васъ, останьте и на дале вѣрными къ святой вѣрѣ, бо се есть одинокимъ певнымъ скарбомъ земного вандровника, одинокимъ залогомъ добробыта и вѣчного блаженства. Прилѣпляйтеся къ Христовой Церкви, бо она нашою доброю матерію, Она охороняе насъ, подпирае и веде до Бога. Останьте мирными и послушными членами нашего народа и отечества, бо лишь братское порозумѣніе и любовь можуть принести розвитокъ и счастливый миръ. И майте довѣріе къ мнѣ, котрый пришелъ къ Вамъ въ имя Господне съ любовію сердця Вашего покойного отца Епископа, чтобы мѣсто него быти Вашимъ отцемъ, учителемъ и архипастыремъ.

Словами святого Апостола Павла прошу Васъ: „Прочее же братїе радѹйтеся, совершайтеся,

szenvedéseiteket, könnyitsek gondjaitokon és megnyugtassam aggódó szíveiteket.

Amikor püspökké szenteltek, ezeket az evangéliumi szavakat választottam jelmondatomul: **„tökéletes népet készíteni az Urnak"** (Luk. 1, 17.) Itt is ez lesz imádságom, munkásságom és minden intézkedésem célja, hogy ennek az egyházmegyének hiveiből Isten segitségével és a főtisztelendő papság együttműködésével tökéletes népet készitsünk az Urnak. Tökéletes népet Isten előtt, amely mindenkor hiven ragaszkodik szent hitéhez és szent atyáink által reánk hagyott ősi, keleti szertartásunkhoz és amely mindenkor Isten parancsainak és Krisztus evángéliumának utjain jár. De tökéletessé óhajtjuk tenni népünket emberi vonalon is, hogy nyugodt békességben élhesse a maga emberi életét, legyen meg a mindennapi kenyere és hiven teljesítse kötelességeit embertársai, népe és hazája iránt. Ezen a vonalon is közbenjárótok akarok lenni, Isten és ember felé közvetiteni jogos igényeiteket és kivánságaitokat, de ti se felejtsétek el — kedves Hivek —, hogy az Úr Jézus mondotta: **„Adjátok meg tehát, ami a császáré a császárnak, és ami Istené Istennek"** (Mt. XXII. 21.) Vagyis Isten akarata az, hogy mindenki hűségesen teljesítse az ő teremtő szent fölsége és megváltói jósága iránt kötelességeit, de ugyanakkor legyen kötelességtudó állampolgára földi hazájának is, amely otthont és védelmet, munkát és kenyeret ad.

Igy akarok én főpásztorotok, atyátok és közbenjárótok lenni Isten és ember előtt és pedig annál nagyobb hálával és szeretettel, mert igazán boldog vagyok, hogy a jóságos Isten ilyen nyájat bizott az én gondjaimra. Hiszen jól ismerem hiteteket és azt is, hogy mennyit harcoltatok és szenvedtetek a a multakban ezért az üdvözítő szent hitért. Ismerem azt az odaadó hűséget is, mellyel Krisztus egy, igaz Egyházához ragaszkodtok. Mint főpásztorotok és atyátok arra kérlek benneteket, maradjatok továbbra is hűségesek a szent hithez, hisz ez a földi vándor egyetlen biztos kincse, jólétének és örök boldogságának egyetlen záloga. Ragaszkodjatok Krisztus Anyaszentegyházához, mert ő a mi jó anyánk, ő védelmez, támogat és Istenhez vezérel. Maradjátok békés és engedelmes tagjai népünknek és hazánknak, mert csak a testvéri egyetértés és szeretet hozhatja meg a fejlődést és boldog békességet. S legyetek bizalommal hozzám, aki az Ur nevében jöttem közétek megboldogult jó atyátok szívének szeretetével, hogy helyette atyátok, tanítótok és főpásztorotok legyek.

Szent Pál Apostol szavaival kérlek benneteket: **„Egyébiránt atyámfiai tökéletesek legyetek, egymást intsétek, egyetértsetek, békesség-**

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

утѣшайтеся, тожде мудрствуйте, миръ имѣйте: и Богъ любве и мира будетъ съ Вами". (II. Кор. XIII. 2.) И такъ само егоже словами даю на Васъ мое першое архипастырское, отцевское благословеніе: „Благодать Господа нашего Іисуса Христа и любы Бога и Отца и общеніе святаго Духа буди съ всѣми вами. Аминь". (II. Кор. XIII. 13.

Унгваръ-Ужгородъ, въ праздникъ Трехъ Святителей.

Благосклонный отецъ Вашъ въ Христѣ:

† Николай в. р.
епископъ,
апостольскій администраторъ.

ben éljetek és a béke és szeretet Istene lesz veletek" (II. Kor. XIII. 11.) **S ugyancsak az ő szavaival adom rátok első főpásztori, atyai áldásomat: „A mi Urunk Jézus Krisztus malasztja és az Isten szeretete és a Szentlélek közöltetése legyen mindnyájatokkal".** (II. Kor. XII. 13.) Ámen.

Ungvár, 1944. évi Hárompüspök ünnepén.

Krisztusban szíves atyátok:

† Miklós s. k.
püspök,
apostoli kormányzó.

525|1944. sz. A főpásztor fogadónapjai. Приниматель нѣ дни.

Mivel két egyházmegyét kormányoz a főpásztor, a fogadónapok rendjét is az erre való különös tekintettel kellett megállapítani.

Elv lesz a jövőben: a főpásztor egy hetet Ungvárott, egy hetet pedig Nyiregyházán tölt. Fogadónapjai Ungvárott: szerda és csütörtök.

A következő két hónapban tehát a következő napokon fog a főpásztor fogadni:

Március I. hetében **1-én és 2-án,**
„ **III.** „ **17-én és 18-án,**
„ **V.** „ **29-én és 30-án,**

Április II. hetében a nagyhéten csak nagyon sürgős dologban fog fogadni a főpásztor **11-én és 12-én.**

Április IV. hetében **26-án és 27-én.**

A további programm a következő körlevélben lesz közölve.

A fogadónapok sorrendjének esetleges változását a „Negyilya" c. hetilapban közli az egyházmegyei főhatóság.

A fogadóórák 10 órától 13 óráig tartanak, de a püspöki iroda csak 12^{45} óráig jelenti be a fogadást kérőket. Kérjük tehát a Ntdő Papságot, hogy fogadásra ez előtt az idő előtt jelentkezzék, mert a későbben jövőket fogadni nem lesz a főpásztornak módjában.

526|1944. Ius binandi.

Всѣмъ тымъ епарх. духовникамъ, котрѣ въ минувшомъ 1943. году мали власть двойной св. литургизаціѣ по недѣлямъ и праздникамъ, сія власть въ Господѣ симъ продолжается и на 1944. годъ, если важнѣ причины бинаціи и въ семъ роцѣ существуютъ, задержавъ однако по законному обыкновенію задержимая.

527|1944. Постна диспензація. Böjti felmentés.

На основѣ данной мнѣ власти отъ Св. Апост. Римского Престола удѣляю въ Господѣ всѣмъ вѣрникамъ богоспасаемой Епархіи мукачевской полекшенія отъ св. постовъ и воздержанія на годъ 1944. въ той мѣрѣ, якъ то было подано въ минулости. Епарх. Цирк. I/941 стор. 4. чис. 608/41.

Примѣчаю одночасно, что спеціальна постна диспензація удѣленна на часъ войны, на основѣ судовластія Святѣйшого Отца, бл. п. епископомъ Александромъ для вѣрниковъ Епархіи въ циркуларѣ съ дня 21-го февраля 1942. чис. 900/1942. удѣляется и на дальше при тыхже самыхъ условіяхъ, таже подается въ Господѣ на часъ войны генеральное розрѣшеніе отъ воздержанія и поста для тыхъ котрѣ не были бы въ силѣ постну дисциплину по предписамъ подержати съ тымъ, что и сіи должнѣ задержати постъ хотя въ дни Великой Пятницѣ, Воздвиженія, Усѣкновенія Честн. Главы Іоанна Крестителя и въ Пятницахъ постныхъ временъ, або принайменше воздержатися отъ мясояденія. Стараймеся однако въ постномъ времени молитвами и иншыми Богу угодными учинками замѣстити повинность поста.

528|1944. Segédlelkészek fizetésemelése. Подвысш. конгруи сотрудниковъ.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium 26. 669/1943. I. ü. o. szám alatt kelt rendelkezésével a segédlelkészek kongruáját, a helyi jövedelem beszámitásával, 1944. évi január hó 1-től egyházmegyénkben évi 2,400 pengőben állapitotta meg. Az igy felemelt kongruát a január havi különbözettel segédlelkészeink f. é. február havi járandóságukkal kapták kézhez.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

529|1944. sz. Rómában és Bécsben tanuló papnövendékeink fenntartása. Воздержаніе римскихъ и вѣденскихъ богослововъ.

Felkérem a Ntdő Papságot, hogy a Rómában és Bécsben tanulmányaikat végző papnövendékeink fenntartására önkéntes adományaikkal tegyék lehetővé ezek tanulmányainak folytatását, mivel az egyházmegyei Főhatóság nem rendelkezik oly alappal, melyből ezt fedezni tudná. Az adományok az Egyházmegyei Főhatóság cimére küldendők. Az eddig már leközölteken kivül újabban e célra **Dr Németh Sándor 200 pengőt, ifj. Rabár János pedig 100 pengőt adományozott. Dr. Sereghy László 20, Ujhelyi István és Ujhelyi József pedig 6-6 szent-mise intentió elvégzését vállalták.** Mindőn úgy az egyházmegye, mint a magam nevében ezért hálás köszönetemet fejezem ki nevezetteknek, egyben a Mindenható bőséges kegyelmeit és áldását kérem részükre.

Felhivom egyuttal azokat, akik a VI/1943. körlevélben 4696/1943. sz. a. e célra kötelezőleg elrendelt misék elvégzéséről a tanusítványt nem küldték még be az egyhm. Főhatósághoz, hogy ezt **legkésőbb f. é. február hó végéig küldjék be, mert ellenkező esetben a fenti célra kongruális járandóságukból 20 pengőt fogok levonatni.**

530|1944. sz. Egyházmegyei temetési gyors segély egylet.

Az egyházmegyei körlevelek VII/1943. számában 45 - 46 old. ismertetett egyházmegyei temetési gyors segély egylet létrehivása az eddig bejelentkezett 160 taggal nem lehetséges. Mivel azonban ezen intézmény megvalósítására feltétlenül szükség van, felhivom a Ntdő Papságot, hogy a tavaszi papi gyüléseken foglalkozzon ez intézménynyel és adja meg esetleges szabályzati módosítási javaslatait, hogy az egyhm. nyugdijintézethez hasonlóan megalapozott egyházmegyei segély alap létrehozása megvalósulhasson. Oly megoldási lehetőséget kell találni, hogy nem csak a lelkészek, de a lelkészözvegyek is tagjai lehessenek ez intézménynek.

531|1944. sz. Levente gondozás

A M. Kir. Honvédelmi Minisztérium „Segédlet a leventeifjúság vallás-erkölcsi oktatásához“ c. kiadványát ·/. alatt csatoltan azzal küldöm meg, hogy a leventék valláserkölcsi nevelésénél a Ntdő lelkészek azt felhasználják.

532|1944. Миссійнѣ сборы 1943. Missziós gyüjtés.

Понеже декоторѣ о. приходники еще ани до сего часу непереслали Епарх. фунд. кассѣ миссійнѣ сборы съ года 1943. воззываю ѣхъ чтобы се СЕЙЧАСЪ зробили, ибо въ противномъ случаѣ въ найблизшомъ циркуларѣ по имени будуть на се снова воззванѣ.

Одночасно прошу и тыхъ о. приходниковъ, котрѣ продажну сумму Миссійныхъ Календарей до сего часу еще незаслали Епарх. фунд. кассѣ, чтобы се чимъ скорше зробили.

533|1944. Епарх. Коллекты Kollekták.

Розпоряженіемъ 3529/1942 выданнымъ въ Епарх. Циркуларѣ V/1942. стор. 30. было модификованно предписаніе епарх. статутовъ о госп. съ церк. имуществом § 49. IV/1. относительно засыланія епархіальныхъ рочныхъ „Коллектъ“ въ той способъ, что **не приходники, но окр. намѣстники** инкассують при визитѣ коллекты и засылають потомъ Епарх. фунд. кассѣ въ Унгварѣ на основѣ отъ него покученного выказа.

Понеже гдекотрѣ приходники непридержуються сего предписа и самѣ засылають коллекты чимъ лише обтяжують агенду и евиденцію, воззываю окр. намѣстниковъ, чтобы въ будучности непризнали выплату коллектъ пересланыхъ прямо приходникомъ Епарх. ф. кассѣ, але вытребовали при визитѣ се отъ прихода.

534|1944. Конкурсъ. Pályázat.

Конкурсъ оголошается на парохію свободного дарованія ВУЛЬХОВЦѢ. Прошенія до 29-го февраля с. г. нужно предложити Епарх. Правительству.

Ужгородъ—Ungvár, 15. II. 1944.

† **Николай** в. р.
епископъ,
апостольскій администраторъ.

Nyomatott a Szent Bazil-rend könyvnyomdájában Ungvárott.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

ЦИРКУЛАРЫ ЕПАРХІИ МУКАЧЕВСКОЙ

MUNKÁCSEGYHÁZMEGYEI KÖRLEVELEK

III /1944.

Ч. 1249|1944. Установленіе епарх. штолы.

Консисторія Епархіи Мукачевской на своемъ засѣданіи дня 31. марта 1944. за числомъ 1230/1944 установила нову штолову схему для Епархіи, котру прибавляеме къ сему циркулару.

Въ связи съ новымъ установленіемъ штолы епархіальна Консисторія подае слѣдующѣ нормы:

Штолова схема указуе максимальнѣ суммы, котрѣ по 1-омъ апрѣлю 1944. до дальшого распоряженія можно просити. Большу штолу отъ указанной нигде не вольно брати, але если вѣрникъ самъ отъ себе дасть больше, се можно приняти. Если указанна штола перемѣнится, се буде сообщено священству въ цилкулари съ назначеніемъ процентуальной мѣры.

При читанной литургіи сумма указанна пѣвцу меетъ выплатитися тому, кто при службѣ воистинну прислуговалъ (министранту).

Если вѣрникъ докаже свою бѣдность, або о сей въ общинѣ всѣ знають, тогда погребати, вѣнчати и выводити треба даромъ а выписи изъ матрики такъ само безплатно треба выставляти. При сихъ служеніяхъ однакъ вѣрникъ но може жадати больше, якъ основное дѣйствіе. Еслибы пожадовалъ больше торжественности, то за окремѣ дѣйствія мае заплатити предписанну штолу.

Аксіомою най буде въ дѣлѣ штолы: „suaviter in modo, prudenter in re".

Если звыкли платити за воведеніе при крещенію (напр. воспріемники), най священникъ подчеркуе, что бере штолу за воведеніе, а не за крещеніе, и что при выводкахъ уже не треба буде сію платити.

Если литургію, парастасъ, панихиду, акаѳистъ и параклисъ мае служитися въ дочерной церкви, тогда священникъ и пѣвецъ (евент. и церковникъ матерной общины, если потребуется) купно можуть жадати одно повозное по мѣстнымъ обычаямъ, если дочерна церковь лежитъ на разстояніе больше якъ 2 км. Се однакъ лише тогда можно просити, если не есть имъ данъ до диспозиціи отповѣдный повозъ. Если священникъ пѣвца и церковника на своемъ повозѣ несе въ дочерну церковну общину, ани пѣвець ани церковникъ симъ титуломъ

1249|1944. sz. Egyházmegyei stóla megállapitása.

A munkácsegyházmegyei szentszék 1944. március hó 31-én tartott ülésén 1230/1944. sz. a. megállapitotta az egyházmegyei uj stóla díjszabást, melyet ezen körlevélhez csatolok.

A stólával kapcsolatosan az egyházmegyei szentszék a következő normákat állapitotta meg:

A stólakimutatás a maximális összegeket mutatja, melyeket 1944. április 1-től további rendelkezésig kérni szabad. A jelzettnél nagyobb stólát sehol sem szabad szedni, de ha a hívő önként ajánl fel nagyobb összeget, azt szabad elfogadni. Ha a stóla változni fog, ezen kölülmény körlevélileg lesz közölve az illetékesekkel, a változás százalékos mérvének megjelölésével.

Olvasott misénél a kántor részére megállapított stólát az kapja, aki a misénél valóban szolgálatot tejesített (ministrált).

Ha a hivő bizonyitja nincstelenségét, vagy erről a községben közismert, a temetés, esketés és avatás ingyen végzendő és az akvi kivonatok ingyen adandók ki. Ezen szolgáltatásoknál azonban a hivő nem kivánhat többet, mint az alapcselekményt. Ha külön ünnepélyes végzést is kivánna, akkor köteles ezért a megfelelő stólát megfizetni.

Irányelv legyen mindenkor „suaviter in modo, prudenter in re!"

Ha a keresztelésnél szokták fizetni (pl. a keresztszülők) az avatási díjat, akkor a pap hangsulyozza ki, hogy avatási és nem keresztelési stólát szedem és hogy avatásnál már nem kellesz fizetni!

A leányegyházak templomaiban és területén végzendő miséért, parasztászért, panichidáért, akathisztért és parakliszért a pap és kántor (esetl. az anyaegyházbeli harangozó, ha szüség van rá) együttesen egy fuvardíjat kivánhatnak a helyi körülményeknek megfelelően, ha a leányegyház távolabb van 2 km-nél az anyaegyháztól. Ezt azonban csak akkor kérhetik, ha nem bocsátanak rendelkezésükre megfelelő közlekedési eszközt. Ha a pap a kántort és harangozót saját fogatján viszi a leányegyházba, sem a kántor, sem a

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

ничъ ме можуть жадати. Если дочерна церковь ближе 2 км-овъ, титуломъ повозного отъ вѣрниковъ ничъ не вольно просити.

Штолу сотрудниковъ — подобно предписамъ въ иншихъ Епархіяхъ — Консисторія установила въ 33%-ахъ священнической полной штолы за функціи, котрѣ сотрудникъ кончилъ.

Штола P 20·— за проповѣдь при погребѣ належить тому священнику, котрый проповѣдь держалъ.

Парохъ штолу сотрудническу, пѣвческу, и церковника долженъ сейчасъ выплатити, якъ грошѣ за функцію получитъ.

Единокаждый духовникъ долженъ о штолѣ своего прихода вести точный записникъ, въ котромъ каждого третого мѣсяця такъ сотрудникъ, якъ пѣвець и церковникъ подписомъ своимъ удостовѣряетъ, что свою штолу въ цѣлости получили. Сіе мае намѣстникъ при визитѣ контролловати.

Кто бы потребовалъ еще окрему штолову табеллу, сію може получити въ епарх. канцелляріи за цѣну P 1·—

harangozó nem kivánhat ilyen cimen megtérítést. Ha a leányegyház 2 km-nél közelebb fekszik, fuvardíj cimén a hivőtől semmit sem szabad kérni.

A segédlelkészek stóláját az e. m. szentszék — az országszerte érvényes szokásnak megfelelően — az általuk vezetett funkciókért kapott teljes papi stóla 33%-ban állapította meg.

A temetési beszédért járó 20.— P stóla teljes egészében a szónokot illleti meg.

A paróchus a segédlelkészi, kántori és harangozói stólát köteles azonnal kifizetni, amint azt kézhez kapja.

Minden egyes lelkész a paróchia stólájáról pontos feljegyzést köteles vezetni, ahol minden negyedévben úgy a segédlelkész, mint a kántor és harangozó aláirásukkal igazolják, hogy a nekik járó stólát hiánytalanul felvették. Ezt az esperes vizita alkalmával ellenőrzi.

Akinek szüksége van még külön stólatáblázatra, az az e. m. irodába megkaphatja darabonkint 1·— P árban.

Ч.: 1250|1944. Воскресна отправа въ семъ роцѣ.
Ezévi feltámadási végzések ideje.

На Пасху сего рока — по причинѣ войны — воскреснѣ ночнѣ отправы не можно кончити о полночи, но треба ихъ на 5-у годину ранну переложити. О часѣ отправъ треба мѣстнѣ органы безпечности увѣдомити.

Страсти треба зачати о год. 16-30 (1/2 5).

Ч1251|1944. Конкурсъ въ богословы.
Papnövendékek felvétek.

Роздѣльно отъ попережныхъ роковъ конкурсъ въ богословы оголошается уже теперь съ терминомъ 30-го Априля 1944. по причинѣ нынѣшной ситуаціи и тому, чтобы епарх. правительство о конкурентови могло завчасъ получити всѣ информаціи. При конкурсѣ прошенія тыхъ будуть братися въ першой мѣрѣ въ увагу, котрѣ до уведенного термина прошенія свои подали.

До прошенія треба доложити: крестный листъ, свѣдѣтелство принадлежности або горожанства и въ закрытыхъ ковертахъ допорученіе (информацію) катехета и пароха, и свидѣтельство зрѣлости если уже мае. Если еще нѣтъ, то треба буде подати сіе лише при самомъ конкурсѣ, котрого терминъ буде циркуларомъ сообщенъ, до тыхъ поръ треба подати послѣдное школьное свидѣтельство (о отконченію 8-го класса гимназіѣ.)

Ч. 1252|1944. Перерывъ литургіи при переполосѣ (налетѣ).
Mise megszakitása légiriadó esetén.

На случай небезпеки налету въ слѣдующихъ даю директиву Впреп. Духовенству:

Въ наслѣдокъ чреззвычайной военой ситуаціи може статися, что въ часѣ св. литургіи голосять небезпеку налету. Въ семъ случаю на тыхъ мѣстахъ, где не есть отповѣдного крыта, вѣрниковъ треба пустити до дому. Священникъ продолжае литургію.

Если есть переполохъ, значить можно чекати непріятельскій нападъ, передъ консекраціею хлѣба можно св. литургію перервати. По престаню небезпеки тамъ треба продолжати службу, где была перервана. Если перерывъ держить довшій часъ (одну-двѣ годины), лѣпше литургію опять зачати.

Если переполохъ стане по консекраціи, служащій заразъ причащаеся подъ обома видами и самъ може ити въ крытъ. Если лише подъ видомъ хлѣба консекровалъ, такъ само може поступити. Но понеже консекрація вина держить лише пару хвиль и обезпечуе полноту жертвы, допоручаеся и сіе зробити и такъ консуммовати.

Въ крытѣ, пивници парохіи або отповѣднѣйшого мѣста допоручается уже напередъ приготовити отповѣдное мѣсто, куда въ случаю переполоха можно перенести Евхаристію и св. вел. миро. Такъ само най помѣститъ священникъ на семъ мѣстѣ и елей для елеопомазанія.

1253|1944. sz. Római és bécsi kispapokért elvégzett szt. misék tanusitványa.
Св. службовѣ интенціи за римскихъ и вѣденскихъ богословъ.

Mivel az alant felsorolt Ntdő lelkészek még mindeddig nem küldték be az egyházmegyei Főhatósághoz az 1943. évi VI. körlevélben 4694 sz. a. az egyházmegyei római és bécsi papnövendékek fenntartására elrendelt szt. misék elvégzéséről szóló tanusítványt, habár ezt az 1944. évi II. sz. körlevélben is sürgettem már, felhívom őket, hogy ezt legké-

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

sőbb f. é. április hó 25-ig küldjék be, mert ellenkező esetben kénytelen leszek őket hanyagságukért rendbirsággal sújtani. Azon lelkészek akik a már felvett intentiók nagy száma miatt az elrendelt misék elvégzését nem tudnák vállalni, ugy a fenti határidőig küldjenek be az egyházmegyei Főhatósághoz 12 P., hogy a két szt. misét más lelkész által végeztethesse el az egyhm. Főhatóság.

Bacsinszky Dániel ifj., Baltovics Bertalan, Bácskay Antal, Bobik Mihály, Bellovics Jenő id., Bereznay Jenő, Csedrik József, Csépes János, Chanáth János, Demjánovits Péter, Dobák Béla, Dolinay Sándor, Dufinecz István, Duliskovics Eumén, Dudinszky Sándor, Egressy György, Egressy Mihály, Egressy Sándor, Fedorcsák Viktor, Fedorka István, Gojdics István ifj., Gyurkó Gyula, Humen János, Hrancsák János, Hascsák József, Havasi Béla, Huha József, Jankovics Gyula ifj., Iván József, Ilniczky István, Kádár Kálmán. Karpinecz József, Keselya János, Kosztyó Antal, Kossey Gyula, Kozub György, Karczub András, Kavcsák János, Kovordányi György, Legeza Péter, Lyachovics István, Mikulják Bazil, Moys Gergely, Medveczky Jenő, Malcher Lajos, Mincsics Zoltán, Medveczky Sándor, Malyovánecz Gábor, Mosák Péter, Musztyánovics Emil, Paszulyka Jenő, Pajkossy István, Pajkossy Jenő, Papp Sándor, Pochil Bazil, Popovics Demeter, Puza Szilárd, Reviczky Demeter, Ruszinkó Miklós, Reőthy János, Stima Bazil, Szilágyi Miklós, Szücs Károly, Szaucsuk Miklós, Szilvay Nesztor, Szokol János, Szkiba János ifj., Szlivka Demeter, Szelechmann András, Thegze János, Tichy János, Tivadar István, Trompák Gyula, Tilistyák András, Vaszkó Péter és Volosin József.

1254|1944. sz. Missziós Vasárnapi gyüjtés beküldése. Миссіонъ сборы.

Mivel az alant felsorolt lelkészi hivatalok az 1944. évi II. sz. körlevélben 532 sz. alatt leközölt felhivásomnak nem tettek eleget, ismételten felhívom őket, hogy az 1943. évi Missziós Vasárnapi gyüjtés összegét sürgősen küldjék be „Missziós Vasárnapi gyüjtés„ megjelöléssel az Alapkezelőséghez. mert ellenkező esetben kénytelen leszek ellenük teljes szigorral eljárni.

Aknaszlatina, Alsóapsa alsó és felső parochia, Alsókálnikfalva, Alsómihályi, Alsóremete, Antalóc, Árok, Beregdubróka, Beregkisfalud, Beregpapfalva, Beregrákos, Beregszász, Bereznik, Bező, Bodzásujlak, Bukóc, Csepe, Drágabártfalva, Duszina, Feketeardó, Fenyvesvölgy, Gorond, Harcos, Hátmeg, Ilonokujfalu, Ilosva, Kisberezna, Knyahinya, Körösmező a. j., Középapsa alsó és felső parochia, Lekárd, Lonka, Makarja, Maszárfalva, Nagybocskó, Nagymogyorós, Nagyrákóc, Nagyrát, Nagyturica, Oroszhrábóc, Pisztraháza; Szuszkó, Talaborfalu, Tiszaborkut, Tiszafejéregyháza, Turjaremete, Visk, Vulsinka, Zsukó.

1255|1944. sz. Káromkodás és trágárbeszéd elleni leventerendelet. Распоряженіе командѣ левентской противъ лайки и нечистой бесѣды.

Örömmel teszem közzé az ifjúság honvédelmi nevelése és a testnevelés országos vezetőjének a káromdodók és trágárbeszédek megszüntetése érdekében a folyó évi február hó 17-én 139037/Eln. IHNOV—1944. szám alatt kiadott példamutató rendeletét és felkérem T. Papjaimat, különösen pedig az összes leventelelkészeket, hogy a rendelet betartását gondosan ellenőrizék és ahol e tekintetben valamilyen panasz merülne fel, a szolgálati út betartásával azt haladéktalanul jelentsék.

A rendelet így szól: Már több ízben is figyelmeztettem a vezetőket szóbelileg és írásban, hogy a káromkodástól és az illetlen beszédektől tartózkodjanak, ennek ellenére mégis több helyről olyan panasz érkezett, hogy leventetanfolyamokon és a kiképzési idő alatt a leventevezetők káromkodnak és trágár beszédet folytatnak.

Mivel az ilyen minősíthetetlen eljárás nemcsak a leventeintézmény tekintélyét és hitelét járatja le, hanem az ifjuság lelkében összerombolja azokat az eszményeket: Isten és család, amelyeken a nemzet élete áll, vagy bukik, azért a legszigorúbban elrendelem, hogy minden ifjúsági vezető a leventeintézmény magasztos és nemes célkitüzéseinek megfelelő magatartást tanúsítson, mert ellenkező esetben kiméletlen szigorral fogok eljárni az illetőkkel szemben.

Kapják: hdt., kieg. ker., járási (városi, Bp-en kerületi) lev. pságok és szíves tudomásul az összes egyházi főhatóságok.

A miniszter helyett: *vitéz Béldy* s. k. m. kir. vezérezredes.

1256|1944. sz. Megüresedett tanitói állások betöltése és uj állások szervezése. Заполненіе управд. учит. мѣстъ и системизація новыхъ.

Figyelemmel a m. kir. vallás- és közokt. miniszter úrnak 1944. évi február hó 22-én 171,283/1944. X. ü. o. szám alatt kelt rendeletére elrendelem, hogy a két vagy több tanerős gör. kat. népiskoláknál megüresedett tanitói állások betöltését, vagy új tanítói állások szervezését csak akkor kérelmezzék, ha ily betöltés vagy új szervezés nélkül az iskolánál működő tanitókra egyenkint 70, vagy több tanuló esnék.

Figyelmeztetem egyúttal az iskolafenntartó egyházközségeket, hogy ha e rendelkezés mellőzésével és tankerületi kir. főigaz-

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

gató előzetes engedélye nélkül alacsonyabb tanulólétszám mellett töltenék be a megüresedett tanítói állást, az állással egybekötött államsegély kiutalását a tanügyi kormány kénytelen lenne megtagadni.

1257|1944. sz. Megüresedett tanitói állások betöltése. Заполненіе упраздненыхъ учительскихъ мѣстъ.

A vallás- és közokt. miniszter úrnak 137.141/1944. X. ü. o. szám alatt kelt átirata kapcsán tudomás és miheztartás céljából értesitem az iskolaszékeket, hogy a tanitó hiányában szünetelő népiskoláknál külön díjazás mellett a helybeli más népiskola, vagy ha ilyen nincs, közel fekvő községben lévő népiskola tanitója is alkalmazható. Az alkalmazás módja a meghivás helyettesités céljaira s feltétele az, hogy a meghivás elfogadására hajlandó tanitó részére a saját iskolafenntartó hatósága a meghivás elfogadását engedélyezze.

A m. kir. pénzügyminiszter úr a 84.654/I. a. számu átiratában az igy alkalmazott tanitók díjazását havi 80, illetve 120 P-ben állapitotta meg aszerint, hogy a helyettesitő tanitó helyben lakik-e vagy sem. A p. ü. miniszter úr itt is kikötötte, hogy az alkalmazott helyettesitő tanitók részére a rendelkezésre álló helyi javadalmat ki kell szolgáltatni és annak 80, illetve 120 P-re való kiegészitéséről államsegély utján történik gondoskodás.

Minden ilyen esetben igazolni kell, hogy a szabályszerü pályázat eredménytelen maradt.

1258|1944. sz. Helyettes tanitók véglegesitése. Дефинитива зам. учителей.

A vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak 1944. február 9-én 171.213/1944. X. ü. o. szám alatt kelt rendelete értelmében az 1944. évi állami költségvetés lehetővé tette, hogy azok a helyettes népiskolai tanítók, akik az 1943. évi január hó 1-ig bezárólag alkalmaztattak, 1944. január 1-eji hatállyal rendes tanítókká véglegesíttessenek. Az állami helyettes tanerők véglegesítése már megtörtént, a nem állami tanerők véglegesítése az egyenlő elbánás elvénél fogva szintén végrehajtandó.

Felhívom az érdekelt iskolaszékeket, hogy az 1943. évi január hó 1-éig alkalmazott helyettes tanítók véglegesítésére szabályszerű előterjesztésüket hozzám mielőbb megtegyék.

Az előterjesztéshez csatolandó: *a)* a véglegesítés tárgyában megtartott iskolaszéki gyülésről felvett jegyzőkönyv 3 példányban, *b)* az érdekelt helyettes tanító eddigi szolgálatáról a működési bizonyítvány (esetleg bizonyítványok).

1259|1944 sz. Tanitók alkalmazásához orvosi bizonyitvány. Лѣкарское свидѣтельство къ учительской службѣ.

Az 1940. VI. tc. 4. §-ának (6) bekezdésében, valamint a 888/1940. B. M. számú rendelet 5. §-ában foglalt rendelkezések alapján a népiskoláknál és óvodáknál csak olyan egyén alkalmazható, aki fertőzőképes vagy arra gyanús gümőkóros megbetegedéstől mentes és e mentességet *tüdőbeteggondozó intézeti orvosi igazolvánnyal* igazolja.

Felhívom tehát népiskoláim és óvodáim iskolaszékeit és felügyelő-bizottságait, hogy a pályázati kérelmeknél minden esetben kívánják be a folyamodók megfelelő orvosi bizonyítványát és akik szabályszerű igazolvánnyal nem igazolják alkalmazhatóságukat, azokat a jelölésre ne hozzák javaslatba.

1260|1944. sz. Családbafogadás. Принятіе чужой дѣтины въ родину.

A családfogadásról szóló 1944. V. t.c. 1. §-ának értelmében családbafogadási szerződéssel is lehet idegent a családba felvenni. A befogadott ezzel szemben nem kapja meg a család nevét és a törvény szövege nem említ semmi vallásjogi következményt. Ez okból nincs szükség arra, hogy a családfogadás a befogadott keresztelési anyakönyvi adatai közé utólag bejegyeztessék. Ha mégis megkivánná az illetékes fél, megtehető. E bejegyzést természetesen csak az egyházmegyei főhatóság (Szentszék) rendelheti el és az állapítja meg annak szövegét. Kérelmezéshez a tényállás előterjesztésén kívül a befogadott keresztelési anyakönyvi kivonatát és a gyámhatósági engedély hiteles másolatát kell mellékelni. Az utóbbi elengedhetetlen, mert ennek számára kell hivatkozni a bejegyzés szövegében.

A házasságon kívül született gyermek természetes atyjának nevét megkaphatja u. e. törvény 2. §-ának rendelkezése szerint anélkül, hogy az anyával házasságot kötne, vagy örökbefogadná. Ehhez szükséges az atya elismerése és névátruházási akarata, továbbá a gyermek törvényes képviselőjének és anyjának beleegyezése. A családi név ilyen átruházásához mindig az igazságügyminiszter jóváhagyása szükséges. E névátruházást jóváhagyó miniszteri intézkedés történhet a gyermek születése után, de a gyermek születése előtt is.

Minthogy a gyermek a polgári életben természetes atyjának nevét fogja viselni, kívánatos, hogy e tény az egyházi kereszteltek anyakönyvébe is bejegyeztessék. Ennek keresztülvitelemás, ha a névátruházás a gyermek keresztelése után történt és más, ha előtte.

Ha a névátruházás a keresztelés után történt, akkor utólagos bejegyzés

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

eljárásával viendő keresztül az „Észrevételek“ rovatban, az egyházmegyei főhatóság (Szentszék) eugedélyével. Ennek kérelmezéséhez a keresztelési anyakönyvi kivonaton kivül az igazságügyminiszteri jóvágagyás szószerint hiteles másolatát kell fölterjeszteni.

Ha a névátruházás a keresztelés e l ő t t történt, ily esetben nem pótbejegyzéstől van szó, tehát nem kell semmi kérelmet sem előterjeszteni. Az anyakönyvezés így végzendő: „atya“ rovat üresen marad (a természetes atya neve ide nem irható be), a gyermek törvénytelen. Az „Észrevételek“ rovatba bejegyzendő: „X. Y. természetes atya családnevét 19.. évi... hó...-án kelt ..../.... számu igazságügyminiszteri jóváhagyással a gyermekre átruházta“. Erről az igazságügyminiszteri engedélyről hitelesített másolatot kell venni és a plébániai irattárba elhelyezni.

Minthogy a törvénytelen gyermek a polgári életben természetes atyjának nevét fogja viselni, fontos, hogy az egyházi anyakönyvben e néven is megtalálható legyen. Ez okból az indexben az atya neve alapján a megfelelő helyre is beszúrandó, ha a névátruházás a keresztelés után történt, (az anya neve alapján történt indexezésen kivül); ha pedig előtte történt a névátruházás, e néven vétessék indexbe, de ezenkívül az anya nevén is fölvehető.

Ч. 1261|1944. Ризы бѣднымъ церквамъ. Szegény egyházaknak miserubak.

Епархіальное алтарное общество имени св. Вероники въ Уигварѣ приготовило для бѣдныхъ церквей 3 ризы. Тѣ бѣднѣ парохіи, котрѣ справдѣ не мають добрыхъ ризъ, най голосятся до 20-го апрѣля с. г. въ епарх. канцеляріи. Ризы будуть безплатно роздѣленѣ межи трома найбѣднѣйшими церквами.

Прошенія най допоручить о. окр. намѣстникъ.

Ч. 1262|1944. Судовластіе на принятіе отступниковъ. Joghatóság szakadárok felvételére.

Бл. п. епископъ Александеръ въ цилкуляри число II/1941. подъ числомъ 909. подалъ генеральное судовластіе священству на принятіе отступниковъ въ лоно св. Церкви подъ условіемъ, что каждого полъ рока священики заголосять имя возратившихся Епарх. Правительству.

Сіе судовластіе до дальшого распоряженія продолжается.

Конкурсъ оголошается на парохію ТЕРНОВО стоящу подъ патронатомъ Сл. Министерства Земледѣлія. Просьбы адресованнѣ къ Negyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter, Budapest (налѣпити марку P 2. —) треба заслати епарх. правительству до 25-го апрѣля 1944. Ч. 1263|1944. Конкурсъ на парохію. Pályázat.

Varsányi Antal tisztviselő, Salgótarján, Acélgyár keresi anyai nagyanyjának keresztlevelét, aki 1840-44. év körül született ismeretlen helyen, gör. kat. vallású. Neve Talpas Anna. — A megtalált keresztlevelet a fenti címre küldje meg a megtaláló lelkészi hivatal. A keresőtől megfelelő kutatási jutalomban részesül. Anyakönyvi adatok kerestetnek. Глядаеся крестный листъ Анны Талпашъ.

На воздержаніе нашихъ богослововъ студіуючихъ за границями новѣйше подаровали: Его Ексц. о. Александеръ Илницкій ап. протонотарь, протоіерей итд. 100 P., о. Викторъ Крафчикъ и вѣрники изъ Бодзашулаку P 150, о. Иванъ Ляховичъ P 80, о. Антоній Сабадъ P 40, о. Юлій Желтвай мол. P 30, о. Викторъ Шуба мол. P 20, о. Андрей Азарій P 20, о. Ковачъ Константинъ P 10, о. Верешъ Тиберій P 20, о. Легеза Стефанъ на сію цѣль откончилъ 15, о. Петро Мигалка 6, о. Теодоръ Ромжа 15 св. Литургій.

Благороднымъ дарователь ямъ Епарх. Правительство и симъ путемъ выражае благодареніе. Даръ на воздержаніе римскихъ и вѣденьскихъ богослововъ. Adomány a római és bécsi papnövendékek fentartására.

Igen melegen ajánlom a Ntdő Papság figyelmébe dr. Ignácz László pápai kamarás, kultuszminisztériumi osztálytanácsos tollából megjelent igen tartalmas könyvecskét: „Velem az Isten a légiveszélyben“ II. kiadás. Megrendelhető a püspöki irodában 1·50 P beküldése mellett. Könyv ajánlás. Допоручеиіе книгъ.

Преп. о. **Симеонъ Даніилъ Папп** инкардинованъ въ Епархію мукачевску и назначенъ администраторомъ въ Нижньой Апшѣ ниж. приходъ.

Преп. о. **Ладиславъ Синетаръ**, катехетъ въ Хустѣ назначенъ администраторомъ въ Вульховцяхъ.

Проп. о. **Михаилъ Греньовъ,** сотрудикъ въ Вульховцяхъ назначенъ интеримаьнымъ адсторомъ въ Терновѣ. Особнѣ вѣсти. Személyi hirek.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

Упокоилися. Elhunytak.

Вельм. и Впреп. о. **Корнилій Хира,** п. архидіаконъ, окр. намѣстникъ и парохъ въ Вульховцяхъ дня 26. декабря 1943, и

Впреп. о. **Іоаннъ Грабаръ**, конс. зас., пенс. священникъ въ Унгварѣ дня 20. января 1944. въ Бозѣ упокоилися.

За усопшихъ нашихъ алтарныхъ братовъ откончѣмъ по одной св. заупокойной литургіи.

Вѣчная имъ память.

Ужгородъ—Ungvár, 10. IV. 1944.

† **Николай** в. р.
епископъ,
апостольскій администраторъ.

Nyomatott a Szent Bazil-rend könyvnyomdájában Ungvárott.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

ЦИРКУЛАРЫ ЕПАРХІИ МУКАЧЕВСКОЙ

MUNKÁCSEGYHÁZMEGYEI KÖRLEVELEK

IV /1944.

Ч. 2001 | 1044. Конкурсуальное конс. засѣданіе. Konkurzus.

Обычное рочное конкурсуальное консисторіальное засѣданіе въ семъ роцѣ подержится:

10-го юлія въ понедѣлокъ

въ мѣстности епарх. консист. залѣ въ Унгварѣ. Пертрактоватися будутъ релаціи о епарх. институціяхъ и принятіе кандидатовъ въ рядъ богослововъ.

Впреп. ОО. Засѣдателей Консисторіи нашей симъ любезно приглашаю на засѣданіе, котрое начнется 10-го юлія рано о 9-ой годинѣ. Переже, о 8-ой годинѣ совершится въ каѳ. храмѣ свята литургія о призываніи помощи св. Духа.

Воззываю вниманіе Впреп. ОО. Духовниковъ и катехетовъ на то обстоятельство, что сего рока на конкурсѣ лише тѣ абсолвенты гимназіи можутъ голоситися, котрѣ подали свое прошеніе до конца мѣсяця апрѣля и получили письменное приглашеніе появитися въ Унгварѣ. Прошенія запоздившихъ не можутъ взятися въ вниманіе.

Конкурренты 9 го юлія о 10-ой годинѣ передъ полуднемъ должнѣ явитися у Преосвященного Епископа Николая на авдіенціи, принесши съ собою тѣ документы, котрѣ евент. не предложили до того часу (свидѣт. матуральное). Послѣ обѣда маютъ подверечися лѣкарскому осмотру. Конкурренты въ часѣ перебыванія ихъ въ Унгварѣ достанутъ помѣщеніе въ семинаріи съ харчемъ, если о семъ иначе не знаютъ постаратися.

Относительно конк. конс. засѣданія остаютъ въ силѣ предписанія дотеперѣшнихъ епарх. распоряженій.

Принятѣ богословы по рѣшенію консисторіи въ часѣ своего перебыванія въ семинаріи должнѣ рочно въ чотырохъ ровныхъ ратахъ вплатити 400·— Р что можутъ и натураліями исполняти.

Ч. 2002. | 1944. Конкурсъ на епарх. учреды. Pályázat e. m. alapítványokra.

Конкурсъ оголошается на слѣдующѣ епарх. учреды:

1. На учредъ Скунзевича для дѣвочки, сироты епарх. священника, котра послѣ окончення гражд. школы, або учит. семинаріи намѣряетъ записатися на высшѣ курсы промысла, техники, музыкм, торговли.

2. На фундацію Поповича для дѣвочки, записанной въ гражд. школу або женску учительску семинарію.

3. На фундацію Дра Симеона Сабова для двохъ высокошкольныхъ студентовъ або студентокъ.

4. На фундацію каноника Василія Дрогобецкого для воспитанника епарх. конвикта въ Унвгарѣ.

5. На фундацію Дра Василія Гаджеги, для середношкольныхъ студенговъ або студентокъ.

Подробнѣ условія конкурса сихъ учредовъ (фундацій) находятся въ 1—8 числѣ „Душпастыря“ изъ рока 1939. на стор. 14—16. Конкурренты просьбы своѣ (безъ марки) адрессованнѣ Правительству Епархіи Мукачевской должнѣ до конца мѣсяца юнія 1944. предложити епарх канцелларіи. Позднѣйшѣ прошенія не будутъ взятѣ въ увагу.

2003 | 1944. sz. Ünnepeink megszentelése Святкованіе нашихъ праздниковъ.

Miheztartás és megfelelő eljárás végett közlöm a Ntdő Papsággal a Kárpátaljai Terület Kormányzói Biztosának 1944. évi április hó 11-én kelt 161/1944. biz. számú rendeletét:

„A törvényben szabályozott vasárnapi és Szt. István napi munkaszüneten kivül országos szokásjog alakult ki az egyesített keresztény naptárban foglalt egyházi ünnepek munkaszünetére nézve. Miután azonban Csonka-Magyarországon a gör. kat. hívek aránylag kis számban éltek és még azok is valamenyiyen az egyesített naptár szerint tartották ünnepeiket, nincs kialakult szokás a nem egyesített naptárbeli ünnepek munkaszünetére nézve. A hatóságom alá tartozó iskolák tekintetében a kérdést már korábban szabályoztam és Kárpátalján a legtöbb munkaadó ezt tette magáévá. Emlitett szabályozásom azonban természetesen nem terjedt ki a nyári iskolaszünet idejére. Ezzel kiegészitve a nem egyesített naptár szerinti ünnepek a következők:

a) Változó ünnepek: Nagypéntek, Hus-

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

vét első és második napja, Pünkösd első és második napja, Mennybemenetel ünnepe.

b) Állandó ünnepek: Januárban 7-én Karácsony, 8-án Istenszülő ünnepe, 9-én István első vértanú, 14-én Újév, 19-én Vizkereszt ünnepe. Februárban: 15-én Jézus bemutatása a templomban. Április 7-én Gyümölcsoltó B. A. Julius 7-én Ker. Szt. János születése, julius 12-én Péter és Pál apostolok, Augusztus 19-én Úrszineváltozása, Augusztus 28-án Nagyboldogasszony, Szeptember 21-én Kisboldogasszony, Szept. 27-én Szt. Kereszt felmagasztalása, Október 14-én Szűz Mária oltalma, November 21-én Mihály arkangyal, December 4-én Szűz Mária felajánlása és December 19-én Miklós napja.

Ezenkivül nincsen iskolai szünet, csupán misehallgatási kötelezettség áll fenn a következő ünnepeken: Február 12-én Három püspök, Május 6 án Szt. György napja, Szeptember 11 én Szt. János fejevétele.

Felkérem Cimeket, hogy a nép vallásosságának annyira kivánatos ápolása és elmélyitése érdekében saját hatáskörükben odahatni sziveskedjenek, hogy a felsorolt ünnepeken a híveknek módjuk legyen lelkiszükségletük kielégitésére különösen ott, ahol nem feltétlenül szükséges hadviselési és államérdekek kivánják meg az ünnepeken való munkát is.

Külön is felkérem Cimek közül az arra illetékeseket, hogy a lakosságnak hatósági rendelkezésre elvégzendő teendőit, amilyen például a marhabeszolgáltatás, széna és más terménybeszolgáltatás, egészségügyi ellenőrzések, állatösszeírás stb. feltétlenül hétköznapra kitüzni sziveskedjenek.

Ungvár, 1944. április hó 11 én.

Tomcsányi s. k.
kormányzói biztos".

Ч. 2004.|1944. Информаціи богословонъ. Papnövendékek informatió-ja.

Якъ Впреп. духовенству извѣстно, сего рока богословы скорше залишили семинарію и вернулися до дому.

Про сю причину и тому, что епарх. правительство хоче мати точнѣ релаціи о поведенію богослововъ въ часѣ вакацій, вышлются каждому душпастырю, на территоріи котрого перебывае котрыйсь богословъ, вопроснѣ архи, котрѣ треба буде до указанного термина неотмѣнно вернути духовной семинаріи выполненнѣ. На вопросы священники объязаннѣ въ совѣсти течнѣ и нестороннѣ отвѣты дати, чтобы сякъ — узнавши евент. ошибки богослововъ — можно сіи завчасъ корриговати и симъ приготовити Христу священниковъ чимъ совершеннѣйшихъ. Священниковъ, котрѣ сей своей должности неудовлетворятъ, отповѣдно буду карати.

Ч. 2005|1944. Летучки ЦКОВ. Az e. u. KHI röplapjai.

Воззывается вниманіе Впреп. Духовенства, что Центральна Канцелларія Обороны Вѣры изза недостатку паперу не въ силѣ выдавати объемистѣ брошурки якъ до теперь и тому зачинаючи мѣсяцемъ юніемъ с. г. буде выдавати двотыжнево религійнѣ летучки подъ титуломъ „Дорога правды". Цѣна одной летучки буде 6 филлеровъ. Летучки будуть розсыланѣ поодинокимъ оо. духовникамъ пропорціонально числу ихъ вѣрниковъ. Гроши приложеннымъ шекомъ треба буде заслати ЦКОВ на конци рока.

Прошу Впреп. Духовенсво, чтобы приложило свои руки до поширенія сего нашего одинокого религійного прессового продукту.

Ч. 2007|1944. Хиротонія.

Абсолвенты боголовы, приготовившѣся къ святому рукоположенію получатъ чинъ поддіакона, діакона и пресвитера въ дняхъ отъ 5-го до 12. юлія с. г. Въ семинаріи для духовныхъ реколлекцій должнѣ голоситися 4 го юлія послѣ обѣда о 6-ой годинѣ, принесши съ собою потребнѣ документы: (крестный листъ, брачный листъ, свид. гражданства, абсолуторій и евент. потвердженіе о заплаченіи епарх. кавціи). Юрисдикціональный испытъ маютъ сложити 5-го юлія передъ обѣдомъ.

2008|1944. sz. Hitoktatási kimutatás az 1943|44. tanévről.

Felhivom a Ntdő Lelkész urakat, hogy legkésőbb **f. é. július hó 15-ig terjesszék be az egyházmegyei Főhatósághoz, az illetékes állami iskolai igazgatóságok által láttamazott kimutatásukat** arról, hogy az 1943/44. tanévben összesen **hány hittan órát tartottak meg és a hitoktatással kapcsolatban hány kilóméter utat tettek meg. Az útak csak egyirányban számitandók, vagyis csak az odamenet és csak az esetben, ha az iskola a lelkészlaktól 2 Km. távolságon feiül van.**

Ott, ahol az egyhm. Főhatóság, vagy a lelkész megbizásából a hittanítást a tanitó végezte, felhivandó a lelkészi hivatal utján a kimutatás beterjesztésére.

Amennyiben az egyhm. Főhatósághoz a fent jelzett ideig a kimutatást valamelyik lelkész nem küldi be, úgy igényét a hitoktatás díjazására elveszti, mert a vallás- és közokt. minisztérium által kiutalt összeg a beküldött kimutatásokban jelzett órák és kilóméterek arányában lesz szétosztva.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Бібліотека Стефана Бендаса, 10.2015

2009|1944. sz. Missziós Vasárnapi gyüjtés az 1943. évben.

Habár a folyó évi III. számu Körlevélben 1254. szám alatt névszerint közöltem azon paróchiákat, amelyek az 1943. évi missziós gyüjtést még nem küldték be, egyes lelkészi hivatalok még mostanáig sem tettek eleget felhivásomnak. — Ismételten felhivom ezeket, hogy legkésőbb f. é. június hó 25-ig küldjék be a gyüjtés összegét, mert ellenkező esetben kénytelen leszek igen szigoruan eljárni e paróchiákon működő lelkészekkel szemben.

Egyben közlöm, hogy Ilosva tévesen lett az említett parochiák között kimutatva, mert 120·20 P gyüjtését rendes időben beküldte.

2010|1944. sz. Egyházmegyei biztosítás.

A napokban minden lelkészi hivatalnak megküldi az Alapitványi Pénztár azon kérdőívét, amelyben az egyházi épületek új biztosításának alapját képező számitások részére statisztikai adatokat kér.

Felhivom minden egyes lelkészkedő papomat, hogy a kérdőívet lelkiismeretesen és az igazságnak megfelelően kitöltve f. hó 30-ig feltétlenül küldje vissza az Alapitványi Pénztárnak.

Azon lelkész urak, akik ennek a felhivásnak nem tesznek eleget meg lesznek büntetve.

2011|1944. sz. Az „Unio Cleri" kiváltságai.

Az Unio Cleri pro Miss. orsz. igazgatóját. Rómából értesitették arról, hogy az Unio Cl. ama tagjai, akik 1933. ápr. 1-e előtt még nem voltak felsz. papok s a régi tagoknak járó kedvezmények elnyerését az egyhm. miss. igazgatók, ill. rendi elöljáróik utján a mult év nov. kérelmezték és az illetéket megfizették, a kért **kedvezményeket 7 évi időtartamra elnyerték és ezeket gyakorolhatják.** A névre szóló engedélyiratokat a római központ a mai rendkivüli helyzet miatt most megküldeni nem tudja.

Ezek a kiváltságok a következők:

A gyóntatásra felhatalmazottak Román kivül egyetlen keresztvetéssei megáldhatnak mindennemü vallásos és kegytárgyat (tehát rózsafűzéreket is) és elláthatják azokat a pápai búcsukkal. — A keresztút búcsúival elláthatják a feszületeket azok részére, akiket jogos ok gátol a keresztút-járásban. — Megáldhatják és a halál pillanatában a szokásos feltételek mellett elnyerendő teljes búcsúval láthatják el a feszületeket, amelyeket a betegnek meg kell csókolnia, vagy legalábbis érintenie. — A hét négy napján az altare privilegiatum kiváltságát élvezik, ha egyébként ez a kiváltságuk még nem volna meg.

Ezeken a rendkivüli kiváltságokon kivül természetesen élvezik az Unio Cleri tagjainak rendes kiváltságait is. Ezek: teljes búcsú a szokásos feltételek mellett Vizkereszt, az apostolok, szt. Mihály és Xav. szt. Ferenc ünnepén: havonként egy tetszés szerinti napon és a halál órájában, — 100 napi búcsú minden, a misszióért végzett jámbor cselekedetert. A gyóntatásra felhatalmazottak egyetlen formulával megáldhatják és feladhatják a skapulárét. Déli 12 óra után már szabad a breviáriumra kötelezetteknek a következő napi officiumot anticipálniok, ha az aznapit már elvégezték.

Egyházmegyénkből a következő 1933. ápr. 1-e után felszentelt papok és Unio Cleri tagok kapták meg a jelzett kiváltságokat: Bacsinszky Dániel ifj., Bacsinszky Sándor, Bacsinszky Tivadar dr., Barna Miklós ifj., Becza Mihály, Bendász Mihály, Bobalik Pál, Bobik Mihály, Bodnár György, Bóbita Miklós, Boksay Gyula, Bokotey András, Borovszky József, Biczkó András, Choma Jenő dr., Csedrik József, Csengery János, Csengery Miklós, Csépes János, Dankánics Mihály, Dobák Béla, Dobra Dezső, Dunda Elemér, Durnevics Tódor, Duliskovics Viktor, Fedorka István, Fedinecz György, Fedorcsák Viktor, Felybábá Mihály, Garga József, Gojdics István ifj., Gregorovits István, Harajda Dezső, Havasi Béla, Hornyák Mihály, Hrenyó Mihály, Hascsák József, Huha József, Humen János, Ihnát Mihály, Iván Miklós, Jaczkovics László, Kacsur István dr, Kádár Kálmán, Kohut János dr., Klin Jenő, Kopcsay Gábor, Koszty János, Kovordányi György, Labanics Bazil, Legeza Péter, Lyachovics Mihály, Marina Lőrincz, Markovics Miklós, Markovics Tibor, Maliska János, Matejkó János, Mattus László, Matécsa György ifj., Medveczky Sándor, Medveczky Pál, Mikula Mihály, Mincsics Zoltán, Minya János, Miskolczy Tivadar, Michálcsinec Bazil, Mózer Mihály, Muha Gábor, Murányi Miklós, Musztyánovics Miklós, Nemes Mihály, Neviczky László, Orosz János, Orosz Péter, Ortutay László, Ortutay Elemér dr., Petrásevics Nicefor, Pochil László, Popovics Vladimir, Pukán Antal, Punykó Sándor, Puskás László, Puskás János, Romzsa Tódor, Romzsa Nesztor, Román Antal, Román György, Román Tódor, Reviczky Demeter, Sereghy László dr., Scsoka Demeter, Simsa Andor ifj., Soltész Zoltán, Suba Dénes, Suba György, Suba Viktor, Stecz Bazil, Stecz Sándor, Szlivka Demeter, Szlivka János, Szakács Péter, Szaucsuk Miklós, Szekerák Miklós, Szelechman András, Szikszay Géza, Szokolovics György, Terbán Mihály, Terpáj László, Ujhelyi József, Ujhelyi Zoltán, Ujhelyi István, Urszta István, Vaszócsik Miklós,

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

Veress Tíbor, Volosin József, Zombory István, Zseltvay Gyula ifj., Zseltvay Miklós.

Mivel a fent emlitett illetéket annak idején az egyhm. Főhatóság előlegezte és küldte be a központhoz, a felsorolt lelkészek július havi kongruájából P 4-et levonásba veszek e célra.

Egyben közlöm azt is, hogy 1933. ápr. 1-je előtt és később felszentelt papok, akik a kíváltságokat még nem kapták meg és azokat el akarják nyerni, ez iránti kérvényüket P 4·— beküldése mellett terjesszék be az egyhm. Főhatósághoz f. é. július hó végéig.

Az Unio Cleri 1944. évi tagsági díját P 6.— összegben a lelkészek f. é. decemb. havi járandóságból fogom levonásba venni átküldés végett a központhoz.

Egyben megjegyzem azt is, hogy 1938. szeptember hó 17-én Ungvárott megtartott papi gyülésen leikészeink mind beléptek az Unio Cleri pro Miss. tagjai sorába, így hát egyházmegyénk minden papja tagja az Unio Cleri-nek.

2012|1944. sz. Prédikáció a tökéletes bánatról.

Adott esetekből úgy látszik, hogy híveink egy része nem ismeri eléggé a tökéletes bánat fogalmát és fölinditási módját. Felhivom T. papjaimat hogy e témáról mostanában többször prédikáljanak és szentbeszédeikben ismételten térjenek reá vissza.

Даръ на воздержаніе нашихъ заграничныхъ богослововъ.

На воздержаніе нашихъ богослововъ студіуючихъ въ Римѣ и Видню подаровали о. Николай Мондій P 100·— а о. Стефанъ Коликъ откончилъ 20 св. Литургій.

Благороднымъ дарователямъ Епарх. Правительство и симъ путемъ выражае благодареніе.

Katonai szolgálatot teljesítő papjaink. Священники въ военной службѣ.

Jelenleg katonai szolgálatot teljesítenek az egyházmegyéből:

Puskás László tb. esp. karkáplán,, **Fűzér Mihály,** tb. esp., munkácsi önálló hitoktató, **Kosztyó Antal,** csicseri paróchus, **Jankovics Gyula** ijj. horlyói h. lelkész, **Matécsa György** ifj. urmezei h. lelkész és **Havasi Béla** e. m. lelk.

Anyakönyvi adatok kerestetnek. Глядаются матричнѣ даты.

Záják István Jádremete, u. p. Jádvölgy, Bihar megyei lakos keresi anyjának, Záják Juliának (szül. 1876.), valamint nagyapjának Záják Györgynek és nagyanyjának Kriszila Annának keresztlevelét, ill. házasságlevelét.

Aki a kért okmányokat megtalálja, küldje el a fent jelzett cimre.

Ужгородъ—Ungvár, 10. VI. 1944.

Оссбнѣ вѣсти. Személyi hirek.

Назначенія:

о. СТЕФАНЪ ПАППЪ мол., епарх. священникъ мѣстнымъ сотрудникомъ до Вел. Селменцу.

о. ПЕТРЪ ПОГОРѢЛЯКЪ епарх. священникъ сотрудникомъ до Маккошяноші,

Изъ засѣданія Капитулы съ дня 2. юнія:

Впреп. о. ФЕДОРЪ ЖЕЛТВАЙ, конс. зас. парохъ въ Тересвѣ намѣстникомъ Собора Тересовского,

Впреп. о. ВАСИЛІЙ ГРИБОВСКІЙ, засл. нам., парохъ въ Зарѣчу намѣстникомъ Собора Турянского,

Впреп. о ІОСИФЪ ГАРГА, нам. дѣловодитель и парохъ въ Дубовомъ, намѣстникомъ Собора Дубовского,

Впреп. о. АНДРЕЙ АЗАРІЙ, п. нам., парохъ въ Драговѣ, намѣстникомъ Собора Теребляньского.

о. ГЕОРГІЙ КОВОРДАНІЙ изъ Буковця переложенъ до Синевира,

о. ИВАНЪ МАТЕЙКО изъ Вел. Ростоки переложенъ до Новоселицѣ угочанской,

о. НИКОЛАЙ ВАСОВЧИКЪ изъ Керецьокъ назначенъ сотрудникомъ въ Берегсасѣ.

о. НИКОЛАЙ САВЧУКЪ изъ Синевира назаачень сотрудникомъ до Марам.-Сигота,

о. ГАВРІИЛЪ КОПЧАЙ изъ Пузняковець переложенъ до Туря-Быстрого.

о. ГЕОРГІЙ СОКОЛОВИЧЬ изъ Торуни переложенъ до Керецьокъ,

о. НИКОЛАЙ ПУЗА сотр. въ Свалявѣ назначенъ адсторомъ до Буковця,

и о. ПЕТРЪ ЛЕГЕЗА, адсторъ въ Лузѣ назначенъ самост. катехетомъ и префектомъ епарх. интерната въ Хустѣ.

Упокоилися. Elhunytak.

Впреп. о. **Евгеній Березнай,** окр. намѣстникъ и парохъ въ Туря-Быстромъ дня 13-го априля 1944.,

Впреп. о. **Евгеній Грабарь,** засл. намѣстникъ и пенс. духовникъ (майданскій) въ Доманинцяхъ дня 5 го мая 1944.

въ Бозѣ упокоилися.

За усопшихъ нашихъ алтарныхъ братовъ откончѣмъ по одной св. заупокойной литургіи.

В. И. П.

† **Николай** в. р.
епископъ,
апостольскій администраторъ.

Nyomatott a Szent Bazil-rend könyvnyomdájában Ungvárott.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

ЦИРКУЛАРЫ ЕПАРХІИ МУКАЧЕВСКОЙ

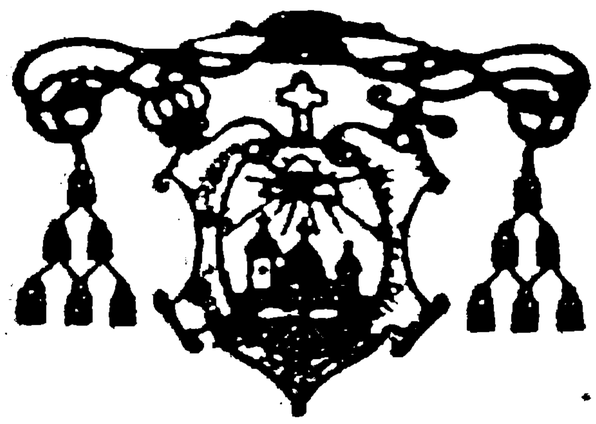

MUNKÁCSEGYHÁZMEGYEI KÖRLEVELEK

V /1944.

Lapok ér wzmi ha. nek rövid tartor

Az ezévi konkurzusi szentszéki ülésen Nmélt. és Ftdő Dr. Dudás Miklós, munkácsegyházmegyei apostoli kormányzó által elmondott beszédből pár gondolatot alább közlünk az e. m. papsággal:

„Mint kétezer esztendőn keresztül sokszor, ugy most is Krisztus hajója zivataros tengeren hányódik. A világháború és annak véres habjai nemcsak lelki és szellemi téren fenyegetik Krisztus hajóját, de annak templomait és oltárait is rombadöntik, s igen nagy rombolást okoz a lelkekben is. Nemcsak az évezredes alkotások mennek ma tönkre, mikor a templomok és műemlékek ezrei dőlnek össze, de a háború borzalma a lelkekben még borzasztóbb pusztításokat visz véghez. Ma már azt is látjuk, hogy hatalmas kéresztény népek szétszakítva, testvérháborúban, szeretet helyett gyűlölettel eltelve állanak harcban saját hazájuk, saját hitük és keresztény kulturájuk füstölgő romhalmaza előtt

Mintha az Apokalipsis jövendölései valósultak volna meg. Századok és ezrek szemében a gyűlölet kénköves tüze lobog.... A háborúnak ez a borzalmas szele a mi hazánkat is elérte. Nálunk is vannak rombadőlt otthonok, oltárok, és bár a mi jó népünket és egyházmegyénket eddig még meg is őrizte attól, hogy a háború borzalmai közvetlenül érintsék, hatásait még is észleljük népünknél is. Itt is van szétszakitott család, itt is van hadi árva, hadi özvegy, itt is voltak már a civil lakosságnak véráldozatai. Itt is érezzük azt, hogy különös félelem, bizonytalanság rázkódtatja meg a keresztény léleknek Istenben vetett reményét és hitét.

Bár az Egyháznak látható fejét, Krisztus földi Helytartóját a jelen legtragikusabb órájában elzárta tőlünk az idők viszontagsága, ma is fülünkbe csengenek az ő atyai szavai, melyekkel megmutatta a háborúból kivezető utat, vagy legalább is kijelölte az Egyház teendőit. Ezen szavakat mi soha sem felejthetjük el. És mikor minden inog, s nemcsak az anyagi, de a szellemi értékek is fluktuálódnak, akkor mi a Szentatya intelmeiben bizva hisszük, tudjuk és valljuk, hogy ebben a borzalmas hullámverésben egyedül Krisztus Egyháza áll dacolva a hullámokkal s veszélyekkel és ennek az Egyháznak kötelessége, hivatása, hogy ezen barzalmas viharban, mely minden értéket romlással fenyeget, ő legyen a nagy mentő, a nagy árvizi hajós, amely nemcsak a halhatatlan lelkek millióit igyekszik bementeni az örökkévalóság révébe, hanem a Krisztusi hit és keresztény kultura értékeit is — amennyire lehet — megmenteni.

Minket közelebbről érdekel az, hogy amikor népünk a háború általános csapásai alatt nyög, mikor őt külön nehézségek is érik, mikor híveink családjai szétszakítva állanak, s kétségek és félelmek között várják az idők jobbrafordulását, az Egyház álljon ott, mint közbenjáró, mint vigasztaló, és mindenek felett: mint segitő, hogy érezze minden gör. kat. anya, hitves, gyermek, hogy mikor kiemelték családjából azt, aki a mindennapi kenyér mellett a biztonság érzetét adta, — nem maradtak ott, mint a karótól megfosztott szőllővessző, mint támasz nélküli folyondár, hanem feléje nyult a szerető Anya, az Egyház, melléjük állította szolgáját: papját, hogy legyen a kenyérkereső helyett lelkiekben és testiekben is támasza és vigasza!

Amikor hálatelt szivvel mondunk köszönetet a Gondviselő Istennek, hogy eddig megőrzött bennünket a háború közvetlen rombolásától, edzenünk, acéloznunk kell magunkat a jövendő nehéz időkre, talán válságokra, mert ezt kivánja tőlünk a nagy idők szelleme és Egyházunk, népünk, hazánk érdeke is".

A továbbiakban a főpásztor kitért a rendkívüli idők által megkivánt lelkipásztori feladatokra és részletes utasításokat adott a papságnak.

Majd beszámolt egyházi tevékenységéről és általános tájékoztatást adott az egyházmegye lelki életéről és az egyházmegyei intézmények működéséről.

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

Назначеніе помощнымъ епископомъ о. Георгія Ѳеодора Ромжи.

Божое Провидѣніе и въ найтяжшихъ часахъ не вдмiшае на него уповающихъ, и всегда старяеся о дѣтяхъ своихъ. Въ сихъ тяжкихъ часахъ, когда наша богоспасаемая Епархія лишена архипастыря, Римскій Престолъ не забылъ за своихъ вѣрныхъ сыновъ Русиновъ Подкарпатя, и въ помощь Преосвященнаго Епископа Кира Дра НИКОЛАЯ ДУДАШЪ, апостольскаго администратора Епархіи мукачевской, кто про недостатокъ коммуникаційныхъ средствъ не може только разъ быти въ Епархіи мукачевской, сколько разъ хотѣлъ бы и было бы потребно, назначилъ помощнымъ епископомъ — лицу даннымъ — о. ГЕОРГІЯ ѲЕОДОРА РОМЖУ, до сихъ поръ духовного управителя и профессора теологіи въ Унгварѣ, возводя его одновременно на титулярный епископскій престолъ град АПАМИ въ Фригіи Лаодикійской.

Сообразно, что Преосвященный Епископъ Киръ НИКОЛАЙ и на дальше остане апостольскимъ администраторомъ Епархіи мукачевской, но его лицу въ администраціи Епархіи мукачевской данъ на помощь Преосвященный ГЕОРГІЙ ѲЕОДОРЪ, который будетъ постоянно пребывати въ Унгварѣ и въ качествѣ генеральнаго викаріи управляти нашей Епархіей.

Преосвященный ГЕОРГІЙ ѲЕОДОРЪ родился въ Великомъ Бычковѣ дня 14 апрѣля 1911. На теологію поступилъ въ 1930 году въ Римѣ, гдѣ и былъ дня 25-го декабря 1936 рукоположенъ въ пресвитеры Преосвященнымъ Епископомъ Киръ Александромъ Еврейновымъ. Въ 1937 году въ сентябри возвратился изъ Рима для отбытія должности военной службы, по которой остался въ Епархіи мукачевской и былъ данъ на диспозицію епархіальнаго правительства мукачевского Конгрегаціею Восточной Церкви въ Римѣ, къ которой онъ и до нынѣ, якъ членъ Русской Коллегіи принадлежитъ, и котора нимъ и по его епископской хиротоніи диспонуетъ. Отъ 1-го марта 1938 назначенъ былъ онъ администраторомъ прихода Березово при Хустѣ, гдѣ онъ осталъ больше года. Дня 1-го сентября 1939. назначенъ былъ духовнымъ управителемъ духовнаго нашего училища, разомъ же и профессоромъ философіи Богословскаго Лицея. Въ 1942 году былъ онъ отличенъ Святѣйшимъ Отцемъ титуломъ папскаго каплана.

Епископска хиротонія Преосвященнаго Кира ГЕОРГІЯ ѲЕОДОРА состоялася дня 24-го сентября 1944. въ канедральномъ нашемъ храмѣ въ Унгварѣ. Епископъ посвящающій былъ Преосвященный Киръ Николай, сопосвятители же Преосвященный Киръ Стефанъ Мадарасъ, епископъ кошицкій и Преосвященный Киръ Іоаннъ Шефаръ, епископъ сукмарскій.

Просимъ и молимъ Всевышняго, да низпошлетъ на Преосвященнаго Кира Георгія Ѳеодора благодать свою помощну въ управленіи Епархіи нашей для спасенія безсмертныхъ душъ и для добра всѣхъ вѣрующихъ, къ чему приложимъ и мы всѣ помощну руку нашими молитвами и усиленною работою въ винограде Христа.

Священство же да сообщитъ сіе радостное событіе соотвѣтнымъ способомъ вѣрующимъ нашей богоспасаемой Епархіи.

ч. 2370/1946. **Изданіе малого служебника для епарх. священства.**

Епархіальное Правительство по типичному изданію криптоферратскому для епархіальнагр священства издало малый форматъ литургикона, котрый содержитъ въ себѣ литургію св. Іоанна Злат. молитвы литургичні, отпусты, апост. и еванг. литургіи за всякое прошеніе и за усопшихъ и короткѣ формулы, священнику ежедневно потребнѣ. Сіе изданіе единокаждый священникъ долженъ купити и мати при рукахъ. Зато епарх. правительство сей литургиконъ единокаждому священнику при нагодѣ выдало, а цѣну литургикона въ суммѣ P 15·— изъ комгр. платити мѣсяця октября стягне. Литургикою каждый получитъ въ чорномъ полоплотенномъ переплетѣ.

Az egyházmegyei főhatóság a papok [illegible] fényképes igazolványt rendelt [illegible] igazolja [illegible] ünnepelt [illegible]

Azon lelkészek, akik ezen igazolványt saját részükre kiadatni kívánják, küldjék be az e. m. irodának fényképüket 2·— P kiállítási költség (bélyegben) és portóköltség mellékelésével.

Сборы Миссійной Недѣли и въ семъ роцѣ мають переведеться въ каждой церкви и вѣрниковъ особенно теперь треба заохочовати до жертвъ, коли въ наслѣдокъ свѣтового пожара буде найбольша потреба на миссійну роботу въ интересѣ возстановленія царства Христа на земли.

Собранѣ суммы треба чимъ скорше переслати, якъ, буда кассѣ або почтою, або другимъ надлежастойнымъ посланникомъ.

[illegible] довгують за [illegible] Обороны Вѣры [illegible] скорше [illegible]

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

Канцелярія Обороны Вѣры теперь имѣла плакать въ цѣли душевного приготовленія при платахъ. Сѣ плакаты священники най вынѣсять на дверяхъ церкви и най дооруча-ють ихъ вынѣсити и въ крыгахъ (óvóholy).

A mn. VKM. felhívta az o. m. lóhatóságot, utasítsa a felkészi hívatalokat, hogy a VKM. igazolványával megjelenő szakembereknek a műemlóknek szánt épületek és műtárgyak fényképezését engedjék meg; s őket ezen törekvésükben segítsék, tekintettel arra, hogy a mostani háború a műemlékek legnagyobb részét pusztulással fenyegeti s így kulturális érdek, hogy ezeket legalább fényképekben megörökítsék.

Ezen felhívásunk eleget téve, felhívom a felkész urakat, hogy a kiküldendő szakemberoknek mindenben legyenek segítségére a fényképarchívum összeállításában.

Отличіи:

о. Емиліанъ Огренюкъ, діаконъ-протопресвитеръ, священникъ Епархіи пожалованъ почетнымъ реальнымъ совѣтникомъ.

о. Теодоръ Мишколцій, епископскій ма-ршалъ, о. Викторъ Шуба мла. вице-директоръ семинаріи и о. Александеръ Бочинскій, казначей Епарх. Фонда Кассы отличены титулами консисторіальныхъ засѣдателей.

Пенсіонованы:

о. Михаилъ Дутка п. пнь., парохъ въ Сѣверкахъ и о. Кириллъ Феделенъ, п. нам. парохъ въ Лишни.

Назначены:

о. Николай Мурашій, конс. сов., дотеперѣшній исполняющій епарх. канцеляріи и синодъ-секретарь директоромъ епархіальной канцеляріи,

о. Александеръ Пуньонъ, конс. сов., консисторіальный нотаріусъ епископскимъ секретаремъ,

о. Стефанъ Уйгелій др., бывшій директоръ и дух. управитель интерната п. учит. семинаріи спиритуаломъ духовной семинаріи,

о. Василій Шереній др. самост. катехетъ ужгородскій назначенъ директоромъ — дух. управителемъ интерната п. учит. семинаріи,

о. Николай Савчунъ, назначенный сотр. житомирскій перемѣщенъ до Луга адторомъ,

о. Николай Пуза, назнач. адторъ буковскій перемѣщенъ до Ивора въ качествѣ орг. адтора,

о. Михаилъ Бодъ, самост. катехетъ сеньскій перемѣщенъ до Драгова сотрудникомъ,

о. Тиверій Беди неопресвитеръ назначенъ до Сеньше,

о. Василій Худа неопресв. адторомъ до Торуни,

о. Игнатій Синкай, неопресв. адторомъ до Вел. Гатини,

о. Николай Бенковскій, неопресв. адторомъ до Буковца,

о. Эмерихъ Пасальчанъ, неопресв. адторомъ до Колочавы — Лавоче, (дочасно назначенный до Пушниковецъ),

о. Иванъ Сидоръ, неопресв. сотрудникомъ до Сеньше,

о. Францискъ Бугаръ, неопресв. адторомъ до Полицы, (доч. адт. при. Ивор)

о. Алексій Вайнагій, неопресв. сотрудникомъ до Акна Рахова,

о. Михаилъ Гренькоъ, доч. адторъ въ Гермонѣ адторомъ до Брусуръ,

о. Адальбертъ Лобакъ, адторъ въ Ивалъ сотрудникомъ до Ленгаго,

о. Іоаннъ Соколъ, адторъ въ Бобовищахъ адторомъ до Сѣверне,

о. Николай Жолтвай, адторъ въ Ивани адторомъ до Бобовищъ,

о. Антоній Романъ, адторъ въ Брусурахъ, доч. адторомъ до Гермоня,

о. Михаилъ Бобикъ, адторъ въ Колочавѣ-Лавахъ, адторомъ до Пушниковецъ,

о. Василій Штецъ, адторъ въ Солочинѣ сотрудникомъ до Иршавы

Новѣ доктораты:

о. Стефанъ Уйгелій докторъ церк. права,

о. Димитрій Попович докторъ церк. права,

о. Іоаннъ Лендьелъ мл., докторъ цив. права.

Упокоились:

о. Іоаннъ Дрогобецкій, золотослужбовый пѣнс. священникъ въ Унгварѣ, дня 24-го сентября 1944

о. Теодоръ Косей, капоникъ на 59 г. жизни и 35 г. священства 30 сентября 1944. въ Унгварѣ

въ Іоанѣ упокоился.

За усопшихъ нашихъ алтарныхъ братовъ отпоемъ по одной св. заупокойной литургіи.

П. П. П.

Legoza Sándor, Ungvár, Drugoth tér 17. az a. lakos korosi Malatinszky (Malatinszky) Johanna keresztlevelét, aki 1848. körül születtett ismeretlen helyen. Apja ignác, anyja Munutszky Krisóbot 1850. táján Husztbaranyán lakik. Valószínű, hogy nevezett róm. kat. volt, de gör. kat. felkész keresztelte. Ugyanezek korosi Malatinszky ignác és Munutszky Krisóbot házasságlevelét az 1854. III. 1840 előtti időkből. Korosi tovább Legoza Sándor és [illegible]

Anyi adatokat keresek

http://iic-mgce.org - Інститут Історії Церкви - Библіотека Стефана Бендаса, 10.2015

talan nevű (valószínűleg Telcházy Antónia) házasságlevelét az 1830. előtti időből.

Veres György kereknyei lakos keresi az Ung megyében született Nyimec Antal születési akvi kivonatát és szüleinek (ismeretlen keresztnevű) kereszt- és házasságlevelét, valamint Nyimec Antalné Kvics Julia keresztlevelét és szüleinek (apja Gergely, anyja ismeretlen) kereszt- és házasságlevelét. Az esetl. megtalált okmányokat Veres György Kereknye címre kell küldeni.

Kótai József Virányos i lakos keresi Kóth József volt turjaremetei kántontanító születési helyét ill. keresztlevelét. Nevezett 1827-28-ban születhetett. A kutatás költségeit fedezni.

Mitrovics Gyula ny. egy. r. tanár keresi nagyapja Mitrovics Mihály születési akvi kivonatát az 1790-1810 évekből és ennek házasságlevelét az 1830-39 évekből. Felesége neve Barlógh Teréz. Az esetleg megtalált adatokat fenti névre, Sátoraljaujhely, Póstafiók 88. címre kell küldeni.

Hámori József t. honvéd (m. kir. honv. turadó szertár, Budapest) keresi anyja: Hreska Mária keresztlevelét (szül. 1875-ben Bereg megyében) valamint ennek apja, Hreska László keresztlevelét, ki 1820—1860 között született ismeretlen helyen Ung megyében.

3409/1944. sz. Papok családjainak tartózkodási helye.

Azon lelkészkedő papok, akik bármely okból elköltöztették családjukat paróchiájuk területéről, erről az e. m. főhatóságot értesítsék a cím pontos közlésével.

Több helyről érkezett kérdésre válaszolva közöljük, hogy papjaink csak névre szóló behivójegyre kötelesek bevonulni katonai szolgálatra. Erről minden esetben haladéktalanul értesíteni kell az e. m. főhatóságot. 3410/1944 Papok katonai szolgl.

Ismételten is felhívjuk a papság figyelmét arra a körülményre, hogy december hó végéig kérjék az e. m. irodától a katonai jogcímigazolványokat. Ha ezt elmulasztanák, az illetékes katonai hatóságok őket katonai szolgálatra, mint közhonvédeket behívhatják.

Közlöm a Ntdő Papsággal, hogy az 1943/44. tanév I—II. félévére a m. kir. vallás- és közokt. Minisztérium az egyházmegyei állami iskolákban teljesitett hittanórák óradíjának fedezésére összesen 32,160.—pengőt folyósitott. Ezen összeg az egyházmegyei Főhatósághoz beküldött kimutatások alapján már szét is lett osztva és az Alapkezelőség postacsekken rövidesen szét is küldi az illetékeseknek. Egy óra díjazására és 1 km megtett út díjazására 50 fillér jutott a fenti összegből. 3411/1944 Hittanórák díjai

Természetesen azon lelkészek, akik a kimutatásukat nem küldték be, javadalmazásban nem részesülhettek.

Felhívom azon Ntdő Lelkész urakat, akik az 1944. évi Missziós Naptárak eladási árát az egyházmegyei Főhatóságnak még nem küldték be, ezt sürgősen tegyék meg, mert ellenkező esetben az egyházmegyei Főhatóság a tartozási összeget legközelebbi kongruális járandóságukból fogja levonni. 3412/1944 Missziós Naptár 1944. eladási árak bekü.

Ужгородъ—Ungvár, 6. X. 1944.

Съ архіерейскимъ благословеніемъ:

† **Николай** в. р.
епископъ,
апостольскій администраторъ.